

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Eğitim Hakkı

8

Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır*

Betül GÜMÜŞ**

M. Arif AKŞİT***

*“İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır Faydaları¹” Makalesinden esinlenerek ele alınmıştır.

**PhD, Öğretim Görevlisi, Eskişehir Teknik Üniversitesi

***Uzman Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji/Yenidoğan ve Pediyatrik Genetik, emekli, Eskişehir

Eğitim ve geliştirme çalışmaları diploma almak için değil, insanların bir işe yaraması, bilinçli çalışıp, değer, eser üretmeleri açısından önemlidir.

Bir anne ve hatta babanın kucağına aldığı bebeği sevmesi bir gerekliliktir. Sevgi boyutu ile oluşturmalıdır. İlgi sevdiğinize bağlı oluşmaktadır. Bu şekilde büyüme ve gelişme, emzirme ötesindeki sevgi bütünleşmesi ile oluşur.

Eğitim Hakkı, alınan eğitimin bir işlevi, amaca yönelik bir boyutu olmalıdır. Hekimlikte ilk yardım yaklaşımını teorik bilen ama uygulayamayan bir hekim olamayacağı düşünülürse, bunun Tıp Fakültesi ilk seneden itibaren öğrenmesi, belirli aşama ve daha sonra da sertifikasyon ile uzmanlaşması, becerisini iletmesi beklenmelidir.

Özet

Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır

Amaç: Eğitsel yaklaşım ayrıca bunun geliştirilmesi, hekimlik mesleğinde en azından kendimiz ve en yakınımıza eğer bilir ve uzmanlaşmış isek yaşamsal katkı sağlayacaktır. İnsanın var oluşunun algılanması, tanımlanması, birey olarak adı ile simgesel oluşması önemlidir. Hukuken de sorumlu kişidir. Ekonomide de amaç memnuniyet yaratmak ise, bu bireyin arzu, tatmin olması ve ideal ile uyumu öne çıkmaktadır.

Dayanaklar/Kaynaklar: **İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır Faydaları** eseri temel dayanak olmuş, Wikipedia ve internet sorgusu yapılmış, özellikle Atatürk'ün Eğitim ile sözleri ele alınmıştır.

Genel Yaklaşım; Eğitim yaklaşımlarında kaynak, Devlet, Özel sektör yanında üçüncü sektör, Vakıflar ile birey ve toplum yararına olması, paylaşma esasında oluşması, Fatih'ten bu yana ekonomik yapısının kalkınmada kullanılması ile eğitim ve geliştirme, yaşam boyu devamlı süregelen bir çaba olmaktadır.

Sonuç: Atatürk'ün belirttiği gibi muasır medeniyet ötesinin hedeflenmesi ve bunun da öğretmenler ile oluşacağı vurgusu önemlidir. Eğitim devamı geliştirmeli, bunu eğitimcilerin başlıca görevi olarak görmektedir.

Yorum: Neonatoloji Canlandırma Eğitiminde, doğum sırasında bir canlandırma gerektiğinde ve siz orada iseniz, bir yaşamı sağlayacaksınız, bu sizin çocuğunuz veya yakınınızın çocuğu da olabilecektir, bu açıdan eğitim ve beceriyi tam öğrenin, yapın denilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim ve eğitimin geliştirilmesi, varlık, ekonomi ve yaşamsal öğretmenlerin yeni neslin oluşmasında etkin rolleri

Outline

Education and progression approaches must be functional

AIM: The educational approach and the progression of the function and attitude, as in medicine, there will be a vital important, to us and to nearby person, thus if we have a profession about it. Perceiving to presence as a Human being, as a sign as the name, taken the legal responsibility, as economics as the pleasure of ourselves, as our wishes demands, and ideal comparison be forming our perspective.

Grounding Aspects: The Article "The specifications of education and progression applications at the Human Sources and the benefit of education dan progressive workings functionally" and also, Wikipedia, internet search, and Atatürk indications on Education is noted.

Introduction: At the education sources, Government, private sector and third sector, foundations, as on Turkish economic policy from Fatih the Ottoman Sultan, as on education, the lifelong process about the progress.

Notions: As Atatürk notification, the aim of the education to the further cultural perspective, at the responsibility to the educators, teachers. Education must continuously be advanced, thus, the main duty of the educators, as noted by Atatürk.

Conclusion: At the Neonatology Resuscitation certification course, teachers indicted to be got ready as an expert, so, may be your child or others be lived about your profession.

Key Words: Education and progression of it, presence as a Human being, economics and the active effect of educators to next generations

Giriş

Eğitim ve bireyin devamlı gelişmesi, kendini geliştirmesi, bir işlevsel boyuta getirilmeli, kişi, kendini tanımalı, değer ve eser üretmek, kendisini yaratmak peşinde olmalıdır.

Etkinlik ve verimlilik kavramı, olay bir eserin yaratılması, bir değer oluşturulması ile eserin, emeğin irdelenebileceği algılanmalıdır. Ortada eser yok ise, kendisi bir insan olarak değer anlamında irdelenmiyorsa, yorumlanacak şey de olmayacaktır.

Ekonomi verilerinde bir mal veya bir eylem olması gerekir ki, bunun değeri ve anlamı olabilsin. Bu açıdan eğitim, bir ürün ve metanın önce oluşması, sonra kalitesi, benimsenmesi, verimlilik, etkinlik ve ilgi yaratıp, arzu edilmesi ve memnuniyet oluşması ile anlamı olabilmektedir.

Bunun oluşması, insanın olması ve insanın sevgi temelinde oluşan insanlık olmaktadır.

Var oluşun Tanımlanması

Varlık temelde insan ile oluşmaktadır. İnsanın yaratılış itibariyle oluşunların temel kaynağı, düşünce, aksiyon ve diğer etkileşimleri olduğu belirgindir. Bazı olgular ile açıklamalarda bulunulacaktır.

Sosyal ve bazı kültürel yapı ile bu yaklaşımlar, fantezi, hayal ve epik hikayeler olarak ortaya atılmaktadır, bunların bilimsel bir anlamı olmadığı belirgindir. Önce varlık oluşmalı, sonra değerlendirme yapılması gündeme gelmelidir.

İnanış Olarak

Bazı kimseler, dua etmek ile, Yaratıcıdan istemeleri ve bunun sayesinde olacağını vurgularlar. Ancak bu gerçeklik içine değildir.

A-İNANÇ

1. [Abd Kelime Kökeni, Kelimesinin Anlamı- Etimoloji \(etimolojiturkce.com\)](http://etimolojiturkce.com)²

Abd kelimesi, sıklıkla ibadet etmek, bir şeyi talep etmek, olarak ifade edilmektedir. Gerçek anlamda ise, anlamı farklıdır. Çalışarak değer üreten, eser yapan, emek anlamındadır.

Abd Kelime Kökeni

Abd: ~ Ar ʿabd اբد [#ʿbd] kul, köle, hizmetkâr = **Aram** ʿabed אבד [#ʿbd] a.a. = **Akad** abdu a.a.

Tarihte En Eski Kaynak

[Mukaddimetü'l-Edeb (1300 yılından önce)]

Önemli Not: Bu kaynak kayıtlara geçmiş ve bu kelimenin kullandığı yazılı ilk kaynaktır. Kullanımı daha öncesinde sözlü olarak veya günlük hayatta yaygın olabilir.

Kelime Kökeni

Arapça *bd* kökünden gelen *abd* اբد kul, köle, hizmetkâr" sözcüğünden alıntıdır. Arapça sözcük **Aramice/Süryanice** *bd* kökünden gelen aynı anlama gelen *abed* אבד sözcüğü ile eş kökenlidir. Bu sözcük **Akatça** aynı anlama gelen *abdu* sözcüğü ile eş kökenlidir

Kuran temelinde irdeleme^{3,4}:

3/79: Bir beşer için olacak şey değildir, Allâh kendisine hakikat bilgisini, hükmü ve nübüvveti versin de sonra o kalkıp insanlara, "Allâh'ı bırakıp, bana kulluk edin" desin. Bilakis onlara şöyle der: "Hakikat bilgisi öğretinize ve yaptığınız çalışmalara uygun olarak, Rabbinize kulluk ettiğinizin bilincinde olanlardan olun."

Kuran, 44 yerde Tanrı yoktur, 7 yerde İlah yoktur diyor, La İlah, İlah yoktur, Allah vardır demek, kısaca obje değil, yaratılış olarak bütünleştiriyor. Allah'tan başka Tanrı yoktur demiyor Allah vardır diyor, İhlas/samimiyet, doğruluk Suresi (112), Yaratıcı, Yaratılış, Ehat/Tek, yalın, Samet/sonsuz, ebedi, ezeli, ulu, doğmamış, doğurmamış ifadesi ile Yaratılışa hakimiyeti vardır. Bir bakıma enerji sıfatı gibidir, ki enerji de yaratılanlardandır. Zaten insan demekte, bunu tercümesi, kulluk, kölelik etmek denilmekte, bu amaç değil, anlamı bozmaktır, bilinçli olmak önemli, bunun için eğitim, Yaratılışı algılama öne çıkmaktadır. Peygamber değil uyarıcı ve bildiren diye resul sıfatı olarak tanımlanır ve, 38/65: *De ki, kesinlikle uyarıcıyım, Tanrı yoktur, tanrılık kavramı geçersizdir.*

Kul insan demektir, Arapça Kuran'da geçen kelime, ibaden yani ibadet eden demek, çalışarak değer üretmek, eser yaratmak. Kısaca kulluk; emek yaratan insan demek, tapınmak demek değildir, köle anlamını taşımaz, insanlıkta olan insan olmaktır. İnsan kendi kararını verir, bilgi ve öğüt alarak, rıza ve sorumluluk bireye aittir, bu durum insan olmanın sıfatıdır. Şeytan bir fikir, bir düşüncedir, bize etkisi yoktur, biz yapmamız ile suç bizde olur (2/169, *Hiç kuşkusuz o, size kötülük, çirkinlik/düzensizlik ve pislik emreder. Ve size, Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi buyurur durur, 17/65 "Kuşkusuz, benim kullarım/hakikat ve gerçekler, bilim üzere olanlar üzerinde senin hiçbir sultan/etkin olmayacaktır."*).

Bir daha okuyalım; *"Hakikat bilgisi öğretinize ve yaptığınız çalışmalara uygun olarak, Rabbinize kulluk ettiğinizin, bilincinde olanlardan olun"* denilmektedir.

Net olan vurgu: *2/256 Dinde baskı-zorlama-tiksindirme yoktur*. Bu açıdan sorumlu yanlık bireydir, ona sadece bilgilendirme, danışmanlık ve öğüt verilebilir. Yaptıklarımızın sonucunu yaşarız (66/7).

Kısaca çalışmadan sınav geçilemez, varlık oluşamaz, sonucunda da olmayan ilerleme ve gelişimi de olmaz.

GENEL YORUM

Eğitim boyutu, insanı bir bağımlı hale getirme olmamalıdır. Hristiyanlık için insanlar sürü gibi çobanlar da papazlar olarak gütmelidirler. Yahudilikte ise örf, adet ve gelenekler boyutu ile kalıba, uygulamalar ile sıkışmaktadır.

Türk Ceza Kanununda açık ifade edildiği gibi⁵:

a) **Bir kişiye ceza verilmesi için suç kavramında olmalıdır, Ceza Kanunu;** *Ceza Kanununun amacı Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.*

İlk planda kişi hak ve özgürlükleri ilk basamak olup, bunda suç işleminin önlenmesi gerekir.

b) **Kanunun belirttiği somut olaydan dolayı suç olur ve ceza gündeme gelir.** *Suçta ve cezada kanunilik ilkesi Madde 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz. (2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz. (3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.*

İdarenin düzenleyici yaklaşımı suç olamaz, kıyas, yorum ve karşılaştırma yapılamaz.

c) **Her birey eşit, özel ve özgün olarak, şahsi yaptıklarından sorumludur.** *Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi Madde 3- (1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunur. (2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınamaz.*

Herhangi bir sıfat ile ayrımcılık doğrudan suç kapsamındadır, ayırım yapılamaz, ayrıcalık tanınamaz.

d) **Diğer Kanunlar TCK bağlayıcısı içindedir, suçu bilmiyorum demek kabul edilemez ve farklı yorumlanamaz.** *Kanunun bağlayıcılığı Madde 4- (1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.*

Özel kanunlarla ilişki Madde 5- (1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

Her bireyin davranışı, kendi sorumluluğunda olmak üzeredir, suç kapsamında olmadıkça bizi doğrudan ilgilendirmemektedir.

ÖZET

Eğitim ve Geliştirme çalışması haklar boyutunda ele alındığında, belirtilen yaklaşımların temelde gerek inanç, Kuran temelinde, gerek Hukuk yapısında olmadığı anlaşılmaktadır. Bu açıdan bilgi değil, bilimsel olarak, kanıt-dayalı boyutta, temel kaynaktan ele alınması ile boyut tünden değişmektedir.

İnanç, insanın yaşamında olup, Kuran^{3,4} 109/6 ayetinde de ifade edildiği gibi “*senin dinin inanışın sana, benimki bana*” denilerek, 622 Medine Antlaşmasında da sorgu bile yasaklanmıştır.

İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları Bilimsel, İşlevsel olmalı, İnsan Haklarına aykırı masal, epik hikâye ve fantezilerden uzak olmalıdır.

B-EKONOMİ

2. [Pandora - Economics 3e \(Principles of Microeconomics & Principles of Macroeconomics One Volume\) - N. Gregory Mankiw - Kitap - ISBN 9781408093795⁶](#)

İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalı, bu Ekonomi Bilimi içinde geçeridir.

Ekonominin esasları içinde temel vurgular olan kitap ele alınmaktadır. Buna göre gruplandırmalar:

- 1) Ekonomiye Giriş: ...
  - 1.1. Ekonominin 10 prensibi: ...
  - 1.2. Ekonomist olarak düşünmek: ...
2. İhtiyaçların karşılanması: ...
  - 2.1. Talep olması ile istenenler: ...
  - 2.2. Esneklik ve uygulama: ...
  - 2.3. Tüketici seçenekleri, talebin arka cephesi: ...
  - 2.4. Firmanın ve marketlerin sağlayıcıların durumu: ...
3. Satış yapan yerlerin etkinliği, sağlıklı olma durumu: ...
  - 3.1. Üretici, tüketici ve pazarın etkinliği: ...
  - 3.2. Talep, verilmesi, politik yaklaşım: ...
4. Toplum yapısındaki durumlar: ...
  - 4.1. Vergi politikaları, ücretlendirme boyutu: ...
5. Marketin uygun olmayan yerde olması: ...
  - 5.1. Toplum, birey taleplerine göre malların yapısı: ...
  - 5.2. Dış etkiler ve marketin başarısızlığı: ...
  - 5.3. Bilgi ve dış kaynakların etkisi: ...
6. Firma Davranışı: ...
  - 6.1. Firmanın üretim kararları: ...
  - 6.2. Market yapısı: tekel: ...
  - 6.3. Market Yapısı: rekabetçi tekel yapısı: ...
  - 6.4. Market yapısı: Tek üreticiden almak: ...
7. Marketi etkileyenler: ...
  - 7.1. İşçilerin tutumları: ...
8. Eşit şartların olmaması: ...
  - 8.1. Gelir düşüklüğü, fakirlik: ...
9. Piyasa: ...
  - 9.1. Uluslararası piyasa yapısı: ...
10. Makroekonomik yapı: ...
  - 10.1. Ülkenin geliri: ...
  - 10.2. Yaşamın ücretlendirilmesi: ...
11. Reel ekonomi: ...
  - 11.1. Üretim ve büyüme: ...
  - 11.2. İşsizlik: ...
12. Oranlar, para eder, uzun vadedeki fiyatlar: ...
  - 12.1. Finansal sistem, biriktirme, banka: ...
  - 12.2. Finansın temel araçları: ...
  - 12.3. Ülkenin parasal yapısı: ...
  - 12.4. Paranın büyümesi ve enflasyon: ...
13. Makroekonomik ve açık Pazar: ...
  - 13.1. Açık ekonomideki yapılanma: ...
  - 13.2. Makroekonomi teorisi: ...
14. Kısa dönem ekonomik oynamalar: ...
  - 14.1. İş döngüsü: ...
  - 14.2. Keynes Teorisi: ...
  - 14.3. Birikimli istek, birikimli toptan verilmesi: ...

Estudamyenidogan

- 14.4. Toptancılıkta politika boyutu: ...
- 14.5. Enflasyon ve işsizlik açmazları: ...
- 14.6. Ekonomide yan destekler, ek kaynaklar: ...
- 15. Uluslararası makroekonomi: ...
  - 15.1. Genel aktif piyasadaki paraların değeri: ...
  - 15.2. Finansal krizler: ...

Yorum

Ekonomi bakış açısı ekonomist olarak bakıldığı anlaşılmaktadır. Tüketici açısından bakılınca, farklı yapılarda ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

3. Economics - Wikipedia⁷

...

Production, cost, and efficiency

In microeconomics, [production](#) is the conversion of [inputs](#) into [outputs](#). It is an economic process that uses inputs to create a [commodity](#) or a service for [exchange](#) or direct use. Production is a [flow](#) and thus a rate of output per period of time. Distinctions include such production alternatives as for [consumption](#) (food, haircuts, etc.) vs. [investment goods](#) (new tractors, buildings, roads, etc.), [public goods](#) (national defence, smallpox vaccinations, etc.) or [private goods](#) (new computers, bananas, etc.), and "[guns](#)" vs "[butter](#)".

[Opportunity cost](#) is the [economic cost](#) of production: the value of the next best opportunity foregone. Choices must be made between desirable yet [mutually exclusive](#) actions. It has been described as expressing "the basic relationship between [scarcity](#) and [choice](#)".^[100] For example, if a baker uses a sack of flour to make pretzels one morning, then the baker cannot use either the flour or the morning to make bagels instead. Part of the cost of making pretzels is that neither the flour nor the morning is available any longer, for use in some other way. The opportunity cost of an activity is an element in ensuring that scarce resources are used efficiently, such that the cost is weighed against the value of that activity in deciding on more or less of it. Opportunity costs are not restricted to monetary or financial costs but could be measured by the [real cost](#) of [output forgone](#), [leisure](#), or anything else that provides the alternative benefit ([utility](#)).^[101]

Inputs used in the production process include such primary [factors of production](#) as [labour services](#), [capital](#) (durable produced goods used in production, such as an existing factory), and [land](#) (including natural resources). Other inputs may include [intermediate goods](#) used in production of final goods, such as the steel in a new car.

[Economic efficiency](#) measures how well a system generates desired output with a given set of inputs and available [technology](#). Efficiency is improved if more output is generated without changing inputs, or in other words, the amount of "waste" is reduced. A widely accepted general standard is [Pareto efficiency](#), which is reached when no further change can make someone better off without making someone else worse off.

The [production-possibility frontier](#) (PPF) is an expository figure for representing scarcity, cost, and efficiency. In the simplest case an [economy](#) can produce just two goods (say "guns" and "butter"). The PPF is a table or graph (as at the right) showing the different quantity combinations of the two goods producible with a given technology and total factor inputs, which limit feasible total output. Each point on the curve shows [potential total output](#) for the economy, which is the maximum feasible output of one good, given a feasible output quantity of the other good.

[Scarcity](#) is represented in the figure by people being willing but unable in the aggregate to consume *beyond the PPF* (such as at X) and by the negative slope of the curve.^[102] If production of one good *increases* along the curve, production of the other good *decreases*, an [inverse relationship](#). This is because increasing output of one good requires transferring inputs to it from production of the other good, decreasing the latter.

The [slope](#) of the curve at a point on it gives the [trade-off](#) between the two goods. It measures what an additional unit of one good costs in units forgone of the other good, an example of a *real opportunity cost*. Thus, if one more Gun costs 100 units of butter, the opportunity cost of one Gun is 100 Butter. *Along the PPF*, scarcity implies that choosing *more* of one good in the aggregate entails doing with *less* of the other good. Still, in a [market economy](#), movement along the curve may indicate that the [choice](#) of the increased output is anticipated to be worth the cost to the agents.

By construction, each point on the curve shows [productive efficiency](#) in maximizing output for given total inputs. A point *inside* the curve (as at A), is feasible but represents *production inefficiency* (wasteful use of inputs), in that output of *one or both goods* could increase by moving in a northeast direction to a point on the curve. Examples cited of such inefficiency include high [unemployment](#) during a [business-cycle recession](#) or economic organization of a country that discourages full use of resources. Being on the curve might still not fully satisfy [allocative efficiency](#) (also called [Pareto efficiency](#)) if it does not produce a mix of goods that consumers prefer over other points.

Much [applied economics](#) in [public policy](#) is concerned with determining how the efficiency of an economy can be improved. Recognizing the reality of scarcity and then figuring out how to organize society for the most efficient use of resources has been described as the "essence of economics", where the subject "makes its unique contribution."^[103]

Supply and demand

[Prices and quantities](#) have been described as the most directly observable attributes of goods produced and exchanged in a [market economy](#).^[108] The theory of supply and demand is an organizing principle for explaining how prices coordinate the amounts produced and consumed. In [microeconomics](#), it applies to price and output determination for a market with [perfect competition](#), which includes the condition of no buyers or sellers large enough to have price-setting [power](#).

For a given market of a [commodity](#), *demand* is the relation of the quantity that all buyers would be prepared to purchase at each unit price of the good. Demand is often represented by a table or a graph showing price and quantity demanded (as in the

figure). [Demand theory](#) describes individual consumers as [rationally](#) choosing the most preferred quantity of each good, given income, prices, tastes, etc. A term for this is "constrained utility maximization" (with income and [wealth](#) as the [constraints](#) on demand). Here, [utility](#) refers to the hypothesized relation of each individual consumer for ranking different commodity bundles as more or less preferred.

The [law of demand](#) states that, in general, price and quantity demanded in a given market are inversely related. That is, the higher the price of a product, the less of it people would be prepared to buy (other things [unchanged](#)). As the price of a commodity falls, consumers move toward it from relatively more expensive goods (the [substitution effect](#)). In addition, [purchasing power](#) from the price decline increases ability to buy (the [income effect](#)). Other factors can change demand; for example an increase in income will shift the demand curve for a [normal good](#) outward relative to the origin, as in the figure. All determinants are predominantly taken as constant factors of demand and supply.

[Supply](#) is the relation between the price of a good and the quantity available for sale at that price. It may be represented as a table or graph relating price and quantity supplied. Producers, for example business firms, are hypothesized to be *profit maximizers*, meaning that they attempt to produce and supply the amount of goods that will bring them the highest profit. Supply is typically represented as a function relating price and quantity if other factors are unchanged.

That is, the higher the price at which the good can be sold, the more of its producers will supply, as in the figure. The higher price makes it profitable to increase production. Just as on the demand side, the position of the supply can shift, say from a change in the price of a productive input or a technical improvement. The "Law of Supply" states that, in general, a rise in price leads to an expansion in supply and a fall in price leads to a contraction in supply. Here as well, the determinants of supply, such as price of substitutes, cost of production, technology applied, and various factors inputs of production are all taken to be constant for a specific time period of evaluation of supply.

[Market equilibrium](#) occurs where quantity supplied equals quantity demanded, the intersection of the supply and demand curves in the figure above. At a price below equilibrium, there is a shortage of quantity supplied compared to quantity demanded. This is posited to bid the price up. At a price above equilibrium, there is a surplus of quantity supplied compared to quantity demanded. This pushes the price down. The [model](#) of supply and demand predicts that for given supply and demand curves, price and quantity will stabilize at the price that makes quantity supplied equal to quantity demanded. Similarly, demand-and-supply theory predicts a new price-quantity combination from a shift in demand (as to the figure), or in supply.

Yorum

Ekonomi Wikipedia 'da tam ekonomik açıdan ele alınmıştır. Üretim, fiyat ve etkinlik boyutu ile talep ve bunun karşılaşması olarak ele alınmaktadır.

Memnuniyet alıcı açısından önemlidir, bu nedenle, müşteri memnuniyeti konusuna değinmek gerekir.

4. A. GÜREL: Müşteri Memnuniyeti Nedir? Neden Önemlidir? - Branding Türkiye (brandingturkiye.com)⁸

Müşteri Memnuniyeti Nedir? Neden Önemlidir?

Günümüz markalarının bir standart oluşturmakta zorlandıkları en önemli konulardan biri müşteri memnuniyetidir. Peki müşteri memnuniyeti nedir? Neden önemlidir?

Ben bu konuyu daha iyi ifade etmek adına İbn-i Sina'nın bir sözü ile giriş yapmak istiyorum: "*Öfke karaciğere, keder akciğere, üzüntü mideyi, stres kalp ve beyni, korku böbrekleri yorar.*" Bunlar vücutta artınca ve sürekli ise organlar işlevini yitirir. Kısacası sağlık elden gider. Şimdi ben de iş dünyasının karaciğerini, akciğerini, midesini, kalbini, beynini yoran ve artınca hastalıklara sebebiyet veren tabiri caizse organ yetmezliğine neden olan bir konuya değineceğim: "*Müşteri memnuniyeti.*"

Yazının temel konusunu oluşturan alt başlıkları ise şu şekilde sıralamak mümkündür.

- § "Müşteri Memnuniyeti Nedir?"
- § "Müşteri Memnuniyeti Neden Önemlidir?"
- § "Müşteri Memnuniyeti İçin Neler Yapılmalıdır?"

Müşteri Memnuniyeti Nedir?

Müşteri memnuniyeti kavramını en kısa ve net şekilde tanımlamak gerekirse şöyle ifade edebiliriz:

"Müşterinin ihtiyacının giderilmesi ve isteğinin karşılanması sonrasındaki tatmin oranıdır. Müşteri memnuniyeti kavramını, müşterinin aldığı hizmetlerden memnun kalma düzeyi olarak da tanımlayabiliriz."

Öte yandan müşteri memnuniyeti sadece belli bir sektör özelinde önemli değildir. Bütün işletmeler için gereklidir. Hatta bir marka için bu durum hayati önem taşır desek abartmış olmayız. Çünkü siz bir firma olarak eğer müşterinizi memnun ederseniz sadece o anı kurtarmakla kalmazsınız sadık bir müşteriye sahip olursunuz. Bu da rekabet yarışında işletmenize büyük bir başarı kazandırır.

En önemli pazarlama stratejilerinden biri olan [ağızdan ağıza pazarlama](#) için de müşteri memnuniyeti baz alınır. Açıklamak gerekirse; bir tüketici bir firmadan alışveriş yaptığında eğer bu deneyimden memnun kalmışsa başta yakın çevresi olmak üzere herkese bu deneyimini anlatır. Yani sadık müşteri olmakla kalmaz firmaya yeni müşteriler kazandırır. İşte müşteri memnuniyeti bu derece önemlidir.

Müşteri Memnuniyetinin Önemi

İşletmecilikte müşteri memnuniyeti olmazsa olmazlardandır. Evet... Bu gerçeği kimse inkâr etmiyor. Şimdi teşbihte hata olmaz diyerek şöyle bir benzetme yapacağım. Bu teşbih aynı zamanda "**müşteri memnuniyeti neden önemlidir?**" meselesine de temel oluşturacak.

Müşteri, güneş gibidir. Yalnız bu biraz farklı, karşılık bekleyen bir güneştir. Bildiğimiz güneş gibi değildir. Mesela sürekli orada, aynı yerde durmaz. Sürekli ışık saçmaz. Eğer ona karşı tutum ve davranışlarımızdan hoşnut kalmazsa, başka kişileri aydınlatmak için yer değiştirir. Yani ışığını mahrum eder.

Dolayısıyla yüzünü müşteriye dönmeyen işletmeler büyüyemez, gelişemez, ısınamaz ve aydınlanamaz. İşletmeleri, sürekli yeniliğe ve üretime sürükleyen itici güç, müşterinin tüketimdeki sadakati ve devamlılığıdır. Bu sürekliliğin sağlanması ancak müşteri memnuniyeti ile mümkün olabilir. Bu nedenle birçok işletme, kendi iş yöntemine göre politika ve stratejiler geliştirmek zorundadır.

Şimdi bir *işletme / marka* kurduğunuzu düşünün ve hiç müşteriniz olmadığını var sayın. Yapmış olduğunuz o kadar çaba ve masraf hepsi boşa gidecek. Diğer bir ifadeyle her şey bir "HIÇ" olarak geri dönecek. Sürekli gelişen ve değişen global dünyada, serbest pazar ekonomisinin ağırlıklı olarak uygulandığı günümüzde, ürünlerin ortak özellikleri ve nitelikleri birbirine çok yakındır. Dolayısıyla ürün özelliklerinde büyük farklar bulmak çoğu zaman çok zor olmaktadır. Durum böyleyken markalar müşteri memnuniyetine odaklanmaktan başka yol bulamıyor. Çünkü memnun müşteri sadık müşteridir.

Müşteri Memnuniyeti İçin Neler Yapılmalıdır?

Müşteri memnuniyeti için şunu yapın gibi bir ifade biraz tuhaf olur. Çünkü bu matematiksel bir işlem değildir. Elbette literatürde kabul edilmiş belli başlı olgular var. Fakat her işletme kendine göre belirli başlıklar altında müşteri memnuniyeti kurallarını, stratejisini belirlemelidir.

İşte müşteri memnuniyeti adına önem arz eden bazı detaylar:

- § Ürün kalitesi
- § Fiyat
- § Satış sonrası hizmetler
- § Bulunabilirlik / Ulaşılabilirlik
- § Güvenilirlik / Müşteri İhtiyacı
- § Dijitalleşme
- § İtibar yönetimi
- § Müşterilerin özelliklerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini anlamak
- § Tutulabilir sözler verilmesi, dürüstlük, şeffaflık

Bütün bunlar müşterilerle uzun vadeli, sadakat odaklı bir ilişki kurmak adına önemlidir. Markaların müşteri memnuniyeti hususunda başarılı stratejiler geliştirmesi için özel ve farklı stratejiler kurgulaması gerekmektedir.

Yorum

Müşteri Memnuniyeti için oluşması beklenenler:

- İhtiyacı karşılması
- İstedğine uygun olması
- Tatmin olması
- Hizmetin düzeyi olarak ifade edilmektedir.

Firmalar yüzlerini müşteriye yönelik ürün üretmelidirler.

Bunları sağlamak:

- Kalite
- Fiyat, alınabilir olması
- Bakım, kontrol ve izlem
- Ulaşabilir, bulunabilir olmalı
- Güvenilir
- Modern, dijital
- İtibar sağlaması
- Beklentileri karşılması
- Dürüst olması

GENEL İRDELEME

Müşteri tanımı yerine, bu bir partner, bir yoldaş, partner olarak ifade edilmelidir. Ürünün kullanım sonrası irdelenmedi bir geri bildirim olarak önemlidir.

Yeni bir araba almak için Honda firmasına gitmiştik. Tanımaları nedeniyle, bize bilgi vermeden, siz bir inceleme yapmışsınız, bize neden seçtiğinizi anlatır mısınız dediler. Bir hekim olarak, insan temelinde olaya bakarsınız, teknoloji ile bireyin yapısı ve hakkını bütünleştirmeniz açısından sorulmaktadır denildi.

Başlıca belirttiklerim:

- İlk pazarlanan Fiyat/Murat 124 hatırladığım kadar 54HP iken, bu 160HP olması, 1300cc hacim yerine, 1600cc olması, buna karşın benzin kullanımı 25L/100Km iken, 6,4L/100Km

olması arada teknoloji ötesinde, kavram boyutu vardır. Ekonomi ötesinde, yokuş çıkarken vites küçültmek gerekmemektedir. Ancak bu konu kullanma ile ortaya çıkar

- O zamana göre fiyat yüksek olması rakamsal olup, şimdi ise aynı bedele yakındır. Rakam değil, karşılaştırma o zamana göre yapılmalıdır.
- Bakım olarak bakıldığında, benzi/dizel koyma dışında hemen, hemen bakım gerektirmemektedir. 2500 Km yerine 10bin-30bin Km gereksinim yoktur. Ayrıca rutin değişmekte, burada işçi ve usta faktörü de ortaya çıkmamaktadır.
- Arabanın kullanım için, işlevsel olmalı, koltuklar çok rahat olabilir ama işlevsel olmasını engellememelidir. Bel desteği, boyun koruması önemlidir. Bu açıdan, modellerde en büyük değişiklik burada olmaktadır. Bir firma, iç kullanımda sekreterin kullanması istenmiş, tırnağının kırılması ile tüm yapı değiştirilmiştir. Camın eğilimi, kapı açılması bu görüş altında yapılmaktadır.
- İmalat, yapım boyutu: Bazı modeller Mercedes gibi, yapımında 10 kişiden ikisi mühendis olması, devamlı kontrol ve izlemi iken, Ülkemizde 10 çalışandan 6 adedi mühendis ve "0" hata ile yapılmaktadır. Honda da yine devamlı kontrol ve izlem ile üretilen modellerdendir.
- Model ve işlevsel özellikler: ...
- Kullandıktan sonra da ortalama benzin/dizel yakımı yokuşta bile çok fark etmemektedir. Artış minimal, oto kontrol mekanizması, kişisel kullanım faktörünü minimal hale getirmektedir.

Kısaca müşteri memnuniyeti bilgi ve konfor ile değil, kullanım ile işlevsel olmasındadır.

5. Müşteri memnuniyeti. Wikipedi⁹

Müşteri memnuniyeti (genellikle CSAT olarak kısaltılır), [pazarlamada](#) sıklıkla kullanılan bir terimdir. Bir şirket tarafından sağlanan ürün ve hizmetlerin [müşteri](#) beklentilerini nasıl karşıladığının veya aşmışının bir ölçüsüdür. Müşteri memnuniyeti, "bir firma, ürünleri veya hizmetleri (derecelendirmeleri) ile bildirilen deneyimi belirtilen [memnuniyet](#) hedeflerini aşan müşteri sayısı veya toplam müşteri yüzdesi" olarak tanımlanır. ^[1] Müşteriler önemli bir rol oynar ve bir ürün veya hizmetin alakalı tutulmasında esastır; Bu nedenle, müşteri memnuniyetini sağlamak ve müşteri sadakati oluşturmak işletmenin yararınadır.

Pazarlama [Hesap Verebilirlik Standartları Kurulu \(MASB\)](#), devam eden Pazarlamada Ortak Dil Projesi'nin bir parçası olarak *Pazarlama Metrikleri'nde* görünen tanımları, amaçları ve önlemleri onaylar. ^[2] Yaklaşık 200 üst düzey pazarlama yöneticisinin katıldığı bir ankette, yüzde 71'i bir müşteri memnuniyeti metriğini işlerini yönetmek ve izlemek için çok yararlı bulduklarını söyledi. ^[1] Müşteri memnuniyeti, işletme içinde [önemli bir performans göstergesi](#) olarak görülür ve genellikle [Balanced Scorecard'ın](#) bir parçasıdır. İşletmelerin müşteriler için rekabet ettiği rekabetçi bir pazarda, müşteri memnuniyeti önemli bir farklılaştırıcı olarak görülmekte ve giderek iş stratejisinin önemli bir unsuru haline gelmektedir. ^[3]

Amaç

İdeal olarak bir işletme, müşteri memnuniyetini artırmak için sürekli olarak geri bildirim aramaktadır.

Faris ve ark., "[c]ustomer memnuniyeti, tüketici [satın alma niyetlerinin](#) ve [sadakatinin](#) öncü bir göstergesini sağlar" diye yazdı. ^[1] Yazarlar ayrıca "müşteri memnuniyeti verileri, piyasa algılarının en sık toplanan göstergeleri arasındadır. Temel kullanımları iki yönlüdür." ^[1]

1. "Organizasyonlar içinde, bu verilerin toplanması, analizi ve yayılması, müşterilere yönelmenin ve şirketin mal ve hizmetleriyle ilgili olumlu bir deneyime sahip olmalarını sağlamanın önemi hakkında bir mesaj gönderiyor." ^[1]
2. "Satışlar veya pazar payı, bir firmanın *şu anda* ne kadar iyi performans gösterdiğini gösterebilse de memnuniyet belki de firmanın müşterilerinin *gelecekte* daha fazla satın alma yapmasının ne kadar muhtemel olduğunun en iyi göstergesidir. Birçok araştırma, müşteri memnuniyeti ve elde tutma arasındaki ilişkiye odaklanmıştır. Çalışmalar, memnuniyetin sonuçlarının en güçlü şekilde uç noktalarda gerçekleştiğini göstermektedir. "

Beş puanlık bir ölçekte, "memnuniyet seviyelerini '5' olarak değerlendiren bireylerin geri dönen müşteriler olmaları muhtemeldir ve hatta firma için müjdelenebilirler. ^[4] Memnuniyet ile ilgili ikinci önemli bir ölçüm, tavsiye etme isteğidir. Bu metrik, "bir markayı arkadaşlarına önermelerini belirten ankete katılan müşterilerin yüzdesi" olarak tanımlanır. Müşteri memnuniyeti ile ilgili daha önce yapılan bir araştırma, bir müşterinin bir üründen memnun kaldığında, arkadaşlarına, akrabalarına ve meslektaşlarına tavsiye edebileceğini belirtmiştir. ^[5] Bu güçlü bir pazarlama avantajı olabilir. Faris ve ark.'ya göre, "memnuniyet düzeylerini '1' olarak değerlendiren [i]ndividuals, aksine, geri dönme olasılığı düşüktür. Ayrıca, potansiyel müşterilere bu konuda olumsuz yorumlar yaparak firmaya zarar verebilirler. [Tavsiye etme isteği](#), müşteri memnuniyeti ile ilgili önemli bir ölçümdür." ^[1]

Teorik zemin

Araştırma literatüründe müşteri memnuniyetinin öncülleri farklı açılardan incelenmiştir. Bu bakış açıları psikolojikten fiziksele ve normatif perspektife kadar uzanır. Bununla birlikte, literatürün çoğunda, araştırmalar iki temel yapıya odaklanmıştır: (a) bir

ürünün satın alınmasından veya kullanılmasından önceki beklentiler ve (b) o ürünün kullandıktan sonraki performansına ilişkin müşteri algısı.

Bir müşterinin bir ürünle ilgili beklentileri, müşterinin ürünün nasıl performans göstereceğini düşündüğüne bağlıdır. Tüketicilerin, bir ürünün beklenen performansı hakkında fikir oluştururken çeşitli "türlerde" beklentilere sahip oldukları düşünülmektedir. Miller (1977) dört tür beklentiyi tanımlamıştır: ideal, beklenen, minimum tolere edilebilir ve arzu edilen. Day (1977), maliyetler, ürünün doğası, faydalar ve sosyal değer ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere farklı beklenti türlerinin altını çizdi.

Müşterilerin ürünleri sınırlı bir norm ve özellik kümesine göre yargıladıkları düşünülmektedir. Olshavsky ve Miller (1972) ve Olson ve Dover (1976) araştırmalarını gerçek ürün performansını manipüle edecek şekilde tasarladılar ve amaçları, algılanan performans derecelendirmelerinin beklentilerden nasıl etkilendiğini bulmaktı. Bu çalışmalar, beklentiler ve algılanan performans arasındaki farkları açıklamaya yönelik tartışmaları ortaya çıkardı.^[6]

Bazı araştırma çalışmalarında, akademisyenler müşteri memnuniyetinin güçlü bir duygusal, yani duygusal bileşene sahip olduğunu tespit edebilmişlerdir.^[7] Yine de diğerleri, müşteri memnuniyetinin bilişsel ve duygusal bileşenlerinin, genel memnuniyeti belirlemek için zaman içinde birbirlerini karşılıklı olarak etkilediğini göstermektedir.^[8]

Özellikle zaman içerisinde tüketilen dayanıklı mallar için müşteri memnuniyeti konusunda dinamik bir bakış açısı benimsemenin bir değeri vardır. Dinamik bir bakış açısıyla, müşteriler bir ürünü tekrar tekrar kullandıkça veya bir hizmetle etkileşime girdikçe müşteri memnuniyeti zaman içinde gelişebilir. Her etkileşimde yaşanan memnuniyet (işlemsel tatmin) genel, kümülatif memnuniyeti etkileyebilir. Bilim adamları, sadece genel müşteri memnuniyeti değil, aynı zamanda zaman içinde gelişen müşteri sadakati olduğunu gösterdi.^[9]

Onaylamama Modeli

"Onaylamama Modeli, müşterilerin [beklentilerinin] ve [algılanan performans] derecelendirmelerinin karşılaştırılmasına dayanmaktadır. Özellikle, bir ürün beklendiği gibi performans gösterdiğinde bir bireyin beklentileri doğrulanır. Bir ürün beklenenden daha düşük performans gösterdiğinde olumsuz olarak doğrulanır. Bir ürün beklentilerin üzerinde performans gösterdiğinde onaylamama olumludur (Churchill & Suprenant 1982). Beklentiler, performans, onaylamama ve memnuniyet olarak bahsedilen geleneksel onaylamama paradigmasını tanımlamak için dört yapı vardır. "^[6] "Memnuniyet, alıcıların beklenen ödüllerin ve satın alma işleminin beklenen sonuçlarla ilgili olarak ortaya çıkan maliyetlerinin karşılaştırılmasından kaynaklanan satın alma ve kullanımın bir sonucu olarak kabul edilir. Operasyonda memnuniyet, bir ürünün bazı özellikleriyle memnuniyetlerin toplamı olarak değerlendirilebildiği için bir şekilde tutuma benzer."^[6] "Literatürde bilişsel ve duyuşsal tatmin modelleri de geliştirilmekte ve alternatif olarak değerlendirilmektedir (Pfaff, 1977). 1982 yılında Churchill ve Suprenant, literatürdeki çeşitli çalışmaları değerlendirmiş ve aşağıdaki şekilde Disconfirmation sürecine genel bir bakış oluşturmuştur."^[6] İnşaat

Kuruluşların, müşteri olmayanları hedeflerken mevcut müşterileri elinde tutması gerekir.^[10] Müşteri memnuniyetini ölçmek, kuruluşun pazara ürün ve/veya hizmet sağlamada ne kadar başarılı olduğunu bir göstergesidir.

"Müşteri memnuniyeti bireysel düzeyde ölçülür, ancak neredeyse her zaman toplu düzeyde rapor edilir. Çeşitli boyutlarda ölçülebilir ve sıklıkla ölçülür. Örneğin, bir otel, müşterilerden ön büro ve check-in hizmeti, oda, odadaki olanaklar, restoranlar vb. ile ilgili deneyimlerini derecelendirmelerini isteyebilir. Ek olarak, bütünsel bir anlamda, otel 'konaklamanızla ilgili genel memnuniyet' hakkında soru sorabilir. "^[11]

Tüketim deneyimleri üzerine yapılan araştırmalar arttıkça, kanıtlar tüketicilerin mal ve hizmetleri iki tür faydanın bir kombinasyonu için satın aldıklarını göstermektedir: hedonik ve faydacı.^[11] Hedonik faydalar, ürünün duyuşsal ve deneyimsel özellikleri ile ilişkilidir. Bir ürünün faydacı faydaları, ürünün daha araçsal ve işlevsel özellikleri ile ilişkilidir (Batra ve Athola 1990).^[12]

Müşteri memnuniyeti muğlak ve soyut bir kavramdır ve memnuniyet halinin gerçek tezahürü kişiden kişiye ve ürün/hizmetten ürüne/hizmete değişecektir. Memnuniyet durumu, geri dönüş ve tavsiye oranı gibi memnuniyet davranışlarıyla ilişkili bir dizi psikolojik ve fiziksel değişkene bağlıdır. Memnuniyet düzeyi, müşterinin sahip olabileceği diğer seçeneklere ve müşterinin kuruluşun ürünlerini karşılaştırabileceği diğer ürünlere bağlı olarak da değişebilir.

Parasuraman, Zeithaml ve Berry (Leonard L)^[13] tarafından 1985-1988 yılları arasında yapılan çalışmalar, müşterinin performans beklentisi ile algılanan performans deneyimi arasındaki boşluğu kullanarak bir hizmetle müşteri memnuniyetinin ölçülmesinin temelinin oluşturmaktadır. Bu, ölçücüye doğası gereği nesnel ve niceliksel olan bir memnuniyet "boşluğu" sağlar. Cronin ve Taylor tarafından yapılan çalışmalar, Parasuraman, Zeithaml ve Berry tarafından iki farklı ölçüt (performans algısı ve beklentisi) olarak tanımlanan "boşluğu" beklentiye göre tek bir performans ölçümünde birleştiren "onaylama / onaylamama" teorisini önermektedir.

Müşteri memnuniyetinin olağan ölçütleri, [bir Likert ölçeği](#) kullanan bir [anketi](#)^[14] içerir. Müşteriden her bir ifadeyi, ölçülen kuruluşun performansına ilişkin algıları ve beklentileri açısından değerlendirmesi istenir.^[15]

İyi kalite ölçümlerinin yüksek memnuniyet yüklemesine, iyi güvenilirliğe ve düşük hata [farklılıklarına](#) sahip olması gerekir. Yaygın olarak kullanılan memnuniyet ölçümlerini karşılaştıran ampirik bir çalışmada, iki çok maddeli [semantik diferansiyel](#) ölçeğin hem [hedonik](#) hem de [faydacı](#) hizmet tüketimi bağlamlarında en iyi performansı gösterdiği bulunmuştur. Wirtz & Lee (2003) tarafından yapılan bir çalışmada,^[16] altı maddelik 7 noktalı bir bipolar ölçek olan altı maddelik 7 noktalı [semantik diferansiyel](#) ölçeğin (örneğin, Oliver and Swan 1983), hem hedonik hem de faydacı hizmetlerde tutarlı bir şekilde en iyi performansı gösterdiğini bulmuştur. En yüksek memnuniyete yüklendi, en yüksek öge güvenilirliğine sahipti ve her iki çalışmada da en düşük hata varyansına sahipti. Çalışmada,^[16] altı madde, katılımcıların ATM hizmetleri ve dondurma restoranı ile ilgili en son deneyimlerini değerlendirmelerini sordu ve bu altı maddedeki yedi noktayı sordu: "*beni memnun etmediğim için memnun oldum*", "*iğrenmekten memnun kaldım*", "*çok memnun kaldım*", "*benim için kötü bir iş yapmam için iyi bir iş çıkardı*", "*kötü seçime akıllıca seçim*" ve "*mutсуzлuktan mutсуzluğa mutlu*". Dört maddelik 7 noktalı bipolar ölçek olan [semantik diferansiyel](#) (4 madde) bir ölçek (örneğin, Eroğlu ve Machleit 1990),^[17] her iki bağlamda da tutarlı olan ikinci en iyi performansı gösteren ölçümdü. Çalışmada, katılımcılardan her iki ürünle ilgili deneyimlerini bu dört maddedeki yedi nokta boyunca değerlendirmeleri istendi: "*memnun olmaktan memnunum*", "*olumsuzdan olumsuz*", "*hoştan hoş* gitmeyene" ve "*hiç sevmediğim için çok beğendim*".^[16] Üçüncü en iyi ölçek, tek maddelik 7 noktalı bipolar ölçek olan tek maddelik yüzde

Estudamyenidogan

ölçüsüdür (örneğin, Westbrook 1980).^[18] Yine, katılımcılardan hem ATM hizmetleri hem de dondurma restoranları konusundaki deneyimlerini "korkunçtan memnun" içindeki yedi nokta boyunca [değerlendirmeleri istendi](#).^[16] Son olarak, tüm ölçümler, ölçek çapalarından bağımsız olarak, memnuniyetin hem duygusal hem de bilişsel yönlerini yakaladı.^[16] Duygusal önlemler, tüketicinin herhangi bir ürün bilgisinden veya deneyiminden kaynaklanabilecek bir üretilmiş karşı tutumunu (beğenme / beğenmeme) yakalar. Öte yandan, bilişsel unsur, ürünün performansının beklentilerle karşılaştırıldığında (veya beklentileri aştığında veya altında kaldığında), yararlı (veya yararlı olmadığı), duruma uyduğu (veya uymadığı), durumun gereksinimlerini aştığı (veya aşmadığı) konusunda bir değerlendirme veya sonuç olarak tanımlanır. Son zamanlarda yapılan araştırmalar, müşteri anketleri yapan firmalar gibi çoğu ticari uygulamada, tek maddelik bir genel memnuniyet ölçeğinin, çok maddeli bir ölçeğin yanı sıra performans gösterdiğini göstermektedir.^[19] Özellikle bir araştırmacının çok sayıda müşteriden veri toplaması gereken daha büyük ölçekli çalışmalarda, toplam anket hatasını azaltabileceği için tek maddelik bir ölçek tercih edilebilir.^[20] Bir firmanın aynı müşterileriyle yeniden görüşmenin ilginç bir bulgusu, anketler arasında müşteri ile firma arasında herhangi bir hizmet karşılaşması olmasa bile, yeniden görüşme yapıldığında katılımcıların sadece% 50'sinin aynı memnuniyet derecesini vermesidir.^[21] Çalışma, müşteri memnuniyeti yanıtlarında 'ortalamaya gerileme' etkisi bulmuş, bu sayede ilk ankette aşırı derecede düşük puan veren yanıtlayan grup ikinci ankette ortalama seviyeye doğru gerilerken, aşırı derecede yüksek puan veren grup ikinci ankette genel ortalama seviyeye doğru aşağı doğru gerileme eğilimi göstermiştir.

Metodolojiler

[Amerikan Müşteri Memnuniyeti Endeksi](#) (ACSI), müşteri memnuniyetinin bilimsel bir standardıdır. Akademik araştırmalar, ulusal ACSI puanının [Gayri Safi Yurtiçi Hasıla](#) (GSYİH) büyümesinin güçlü bir belirleyicisi ve [Kişisel Tüketim Harcamaları](#) (PCE) büyümesinin daha da güçlü bir belirleyicisi olduğunu göstermiştir.^[22] [Mikroekonomik](#) düzeyde, akademik çalışmalar ACSI verilerinin bir firmanın [yatırım getirisi](#) (ROI), satışlar, uzun vadeli firma değeri ([Tobin'in q](#)), nakit akışı, [nakit akışı oynaklığı](#), [insan sermayesi](#) performansı, [portföy](#) getirileri, [borç](#) finansmanı, risk ve tüketici harcamaları açısından finansal performansı ile ilişkili olduğunu göstermiştir.^[23]^[24] Artan ACSI puanlarının sadakati, ağızdan ağıza önerileri ve satın alma davranışını öngördüğü gösterilmiştir. ACSI, 43 endüstri ve 10 ekonomik sektörde 200'den fazla şirket için her yıl müşteri memnuniyetini ölçmektedir. Üç aylık raporlara ek olarak, ACSI metodolojisi, sadakati ve satın alma niyetini artırmak için özel sektör şirketlerine ve devlet kurumlarına uygulanabilir.^[25]

[Kano modeli](#), 1980'lerde Profesör [Noriaki Kano](#) tarafından geliştirilen ve müşteri tercihlerini beş kategoriye ayıran bir ürün geliştirme ve müşteri memnuniyeti teorisidir: Çekici, Tek Boyutlu, Olması Gereken, Kayıtsız, Ters. Kano modeli, müşteriler için önemli olarak algılanan ürün özellikleri hakkında bazı bilgiler sunar.

[SERVQUAL](#) veya RATAR, müşteri beklentileri ve deneyimi arasındaki boşluğu belirtmek için müşteri memnuniyeti anketlerine (örneğin, revize edilmiş Norveç Müşteri Memnuniyeti Barometresi^[26]) dahil edilmiş bir hizmet kalitesi çerçevesidir.

[J.D. Power and Associates](#), en iyi kutu yaklaşımı ve otomotiv endüstrisi sıralamaları ile bilinen başka bir müşteri memnuniyeti ölçüsü sunmaktadır. J.D. Power and Associates'in pazarlama araştırması öncelikle tüketici anketlerinden oluşur ve ürün ödüllerinin değeri ile kamuoyunda bilinir.

Diğer araştırma ve danışmanlık firmalarının da müşteri memnuniyeti çözümleri vardır. Bunlar arasında, Mükemmellik Aşamaları çerçevesini içeren ve bir şirketin statüsünü kritik olarak tanımlanmış sekiz boyuta karşı tanımlamaya yardımcı olan [A.T. Kearney'in](#) Müşteri Memnuniyeti Denetim süreci^[27] bulunmaktadır.

[Net Promoter Score](#) (NPS), müşteri memnuniyetini ölçmek için de kullanılır. 0 ila 10 arasında bir ölçekte, bu puan müşterilerin bir şirketi başkalarına önerme istekliliğini ölçer. Bilimsel açıdan birçok eleştiri noktasına rağmen, NPS pratikte yaygın olarak kullanılmaktadır.^[28] Popülarlığı ve geniş kullanımı, basitliğine ve açıkça mevcut metodolojisine bağlanmıştır.

Küçük bir müşteri tabanının bulunduğu [B2B](#) müşteri memnuniyeti anketleri için, ankete yüksek bir yanıt oranı arzu edilir.^[29] [Amerikan Müşteri Memnuniyeti Endeksi](#) (2012), kâğıt tabanlı anketler için yanıt oranlarının yaklaşık% 10 olduğunu ve e-anketler (web, wap ve e-posta) için yanıt oranlarının ortalama% 5 ila% 15 arasında olduğunu bulmuştur- bu da müşterilerin görüşlerinin yalnızca saman anketini sağlayabilir.

Avrupa Birliği üye ülkelerinde, [e-devlet](#) hizmetlerinin etkisini ve memnuniyetini ölçmek için [eGovMoNet](#) projesinin karşılaştırmaya ve uyumlu hale getirmeye çalıştığı birçok yöntem kullanılmaktadır.^[30]

Bu müşteri memnuniyeti metodolojileri, [MMAP \(Pazarlama Metrik Denetim Protokolü\)](#) uyarınca [Pazarlama Hesap Verebilirlik Standartları Kurulu \(MASB\)](#) tarafından bağımsız olarak denetlenmemiştir.

Müşteri memnuniyetini artırmak için birçok operasyonel strateji vardır, ancak en temel düzeyde müşteri beklentilerini anlamamız gerekir.

Son zamanlarda, çalkantı, şikâyet ve memnuniyetsizlikten kaçınmayı amaçlayan hedefli önleyici eylemler almak için büyük veri ve makine öğrenimi yöntemlerini (tahminler olarak davranışsal ve demografik özelliklerle) kullanarak müşteri memnuniyetini tahmin etmeye yönelik artan bir ilgi olmuştur.^[31]

Yorum

Müşteri Memnuniyeti bir reklam ötesi, gerçeklik içinde olmalıdır.

6. American Customer Satisfaction Index. Wikipedia¹⁰

The **American Customer Satisfaction Index (ACSI)** is an economic indicator that measures the satisfaction of consumers across the **U.S. economy**. It is produced by the American Customer Satisfaction Index (ACSI LLC) based in **Ann Arbor, Michigan**.

The ACSI interviews about 350,000 customers annually and asks about their satisfaction with the goods and services they have purchased and consumed. Respondents are screened to ensure inclusion of actual customers of a wide range of business-to-consumer products and services, including durable **goods**, **services**, non-durable goods, local government services, federal government services, and so forth. Customer satisfaction (ACSI) scores are released monthly throughout each calendar year.

ACSI data is used by researchers,^[1] corporations,^{[2][3]} government agencies,^[4] market analysts and investors,^[5] industry trade associations, and consumers.

ACSI score calculation[\[edit\]](#)

A company's ACSI score is derived from three manifest variables (i.e. survey questions) within the ACSI questionnaire, each rated on a 1-10 scale by the respondents interviewed for that company, government agency, or other organization:^[7]

Manifest Variable	1	10
Overall satisfaction (X1)	Very dissatisfied	Very satisfied
Expectancy disconfirmation (X2)	Falls short of your expectations	Exceeds your expectations
Comparison to an ideal (X3)	Not very close to the ideal	Very close to the ideal

The 0-100 ACSI score is estimated using the mean for each variable from the n responses for that company (X1, X2, X3), along with the weights for each question as calculated within the ACSI structural equation model (W1, W2, W3): $((X1*W1)+(X2*W2)+(X3*W3)-1)/9*100$

7. Final good. Wikipedia¹¹

A **final good** or **consumer good** is a [final product](#) ready for sale that is used by the [consumer](#) to satisfy current wants or needs, unlike [intermediate goods](#) which is utilized to produce other goods. A [microwave oven](#) or a [bicycle](#) is a final good, whereas the parts purchased to manufacture it are [intermediate goods](#).

When used in [measures of national income and output](#), the term "final goods" includes only new goods. For example, [gross domestic product](#) (GDP) excludes items counted in an earlier year to prevent [double counting](#) based on resale of items. In that context, the economic definition of goods also includes what are commonly known as [services](#).

[Manufactured goods](#) are goods that have been processed in any way. They are distinct from [raw materials](#) but include both intermediate goods and final goods.

Law

There are legal definitions. For example, the United States Consumer Product Safety Act has an extensive definition of **consumer product**, which begins:

CONSUMER PRODUCT.--The term "consumer product" means any article, or component part thereof, produced or distributed (i) for sale to a consumer for use in or around a permanent or temporary household or residence, a [school](#), in recreation, or otherwise, or (ii) for the personal use, consumption or enjoyment of a consumer in or around a permanent or temporary household or residence, a school, in recreation, or otherwise; but such term does not include— (A) any article which is not customarily produced or distributed for sale to, or use or consumption by, or enjoyment of, a consumer, It then goes on to list eight additional specific exclusions and further details.^[1]

Durability

Final goods can be classified into the following categories:

1. [Durable goods](#)
2. [Nondurable goods](#)
3. Services

Consumer durable goods usually have a significant lifespan, which tends to be at least one year, based on the guarantee or warranty period. The maximum life depends upon the durability of the product or goods. Examples include tools, cars, and boats. On the other hand, [capital goods](#), which are tangible in nature, such as machinery or building or any other equipment that can be used in manufacturing of final product, are durable goods with limited lifespans that are determined by manufacturers before their sale. The longevity and the often-higher cost of durable goods usually cause consumers to postpone expenditures on them, which makes durables the most volatile (or cost-dependent) component of consumption.

Consumer nondurable goods are purchased for immediate use or for use very soon. Generally, the lifespan of nondurable goods is from a few minutes to up to three years: food, beverages, clothing, shoes and gasoline are examples. In everyday language, nondurable goods get consumed or "used up".

Consumer services are intangible in nature. They cannot be seen, felt or tasted by the consumer but still give satisfaction to the consumer. They are also inseparable and variable in nature: they are thus produced and consumed simultaneously. Examples are haircuts, medical treatments, auto repairs and landscaping.

Buying habits

Final goods can be classified into the following categories, which are determined by the consumer's buying habits:

1. Convenience goods
2. Shopping goods
3. [Specialty goods](#)
4. [Unsought goods](#)

Convenience goods, shopping goods, and specialty goods are also known as "red goods", "yellow goods", and "orange goods", respectively, under the [yellow, red and orange goods](#) classification system.

Convenience goods[\[edit\]](#)

Convenience goods are regularly consumed and easily available. Generally, convenience goods come in the category of nondurable goods such as fast foods, cigarettes and tobacco with low value. Convenience goods are sold mostly by wholesalers or retailers to make them available to the consumers in goods or large volume. Convenience goods can further be divided into staple convenience consumer goods and impulse convenience consumer goods.

Staple convenience consumer goods are the basic necessities of the consumer. These goods are easily available and in large quantity: milk, bread, sugar, etc.

Impulse convenience consumer goods do not belong to the priority list of the consumer. They are purchased without any prior planning, just on the basis of the [impulse](#): potato wafers, candies, ice creams, cold drinks, etc.

Shopping consumer goods

Shopping consumer goods are the goods which take lot of time and proper planning before making purchase decision; in this case consumer does a lot of selection and comparison based on various parameters such as cost, brand, style, comfort etc., before buying an item. Shopping goods are costlier than convenience goods and are durable in nature. Consumer goods companies usually try to set up their shops and show rooms in active shopping areas to attract customer attention and their main focus is to do much advertising and promotion to attract more customers.

Examples include clothing items, televisions, radios, footwear, home furnishings, etc.

Specialty consumer goods

Specialty goods are unique in nature; these are unusual and luxurious items available in the market. Specialty goods are mostly purchased by the upper classes of society as they are expensive in nature and difficult to afford for the middle and lower classes. Companies advertise their goods targeting the upper class. These goods do not fall under the category of necessity; rather they are purchased on the basis personal preference or desire. Brand name, uniqueness, and special features of an item are major attributes which attract customers and make them buy such products.

Examples include antiques, jewelry, wedding dresses, cars, etc.

Unsought consumer goods

Unsought goods belong to neither the necessity group of consumer goods list nor to specialty goods. They are always available in the market but are purchased by very few consumers, either based on their interest or their need for some specific reasons. The general public does not purchase such goods often.

Examples include [snowshoes](#), [fire extinguishers](#), [flood insurance](#), etc.

Mergers and acquisitions

In the consumer product sector, there have been 107,891 deals announced between 1985 and 2018, which cumulates to a total value of around US\$5,835 billion. 2007 was the year with the largest value (US\$4,888 billion) followed by a steep slump in 2009 (-70.9%).^[2] After the first wave in 2007, now is the second big M&A wave in the consumer products sector, and a decline is expected. Promotes

Genel Yorum

Tüm bu boyutlar, genel endüstri yapısından bakış ortaya koymaktadır.

Bireysel açıdan bakış şu şekilde özetlenebilir.

Ekonomi:

a)- Effectivity/Etkinlik: Etkin olması için: 1) Kaliteli, 2) Modern teknolojik, 3) Amaca uygun olması gerekir.

b)- Efficiency/Verimlilik: 1) İşlevsel olması, 2) Fiyat, performans boyutu uygun olmalıdır.

c)- Eligibility/İşine yaraması, kullanılabilir: Bir malı alabilmesi için, 1) Fiyatı, 2) Bulunabilir, yakından temini, 3) Piyasada en kaliteli olması, 4) Beklentileri karşılması, işine yaraması, 5) Kontrol, bakım, aralıklı değerlendirme yapılması önemlidir.

d)- Endorses Happiness/Mutluluk sağlamalı: Bir satın alınan şey, 1) İnsana bir itibar, bir sosyal statü sağlamalı, 2) Kaliteli olmalı, 3) Kullanırken sorun yaratmamalıdır.

GENEL YORUM

Memnuniyet kriteri olarak belirtilenler;

1)-Tatmin edici olması: Tatmin boyutu açıklanmalıdır. Fiat/performans, etkinlik, verimlilik gibi faktörler önemlidir.

2)-Beklenti Karşılıyor mu? Bebek olursa gereksinimleri farklıdır, yazlıkta olursa, paslanmaz olmalı, kısaca ortama, gereksinime göre farklı olmalıdır, unlara göre bakılmalıdır. Birçok ürün, Pazar olarak farklı kalitede ürün sürmektedir. Kalite isteniyorsa daha pahalı olanı almanız, ucuz için daha altını almanız belenebilir. Burada bedel öne çıkmaktadır.

3)-İdeal ile Karşılaştırma: İdeal kavramı bireye göre farklıdır. Zaman içinde de değişmektedir. Bu açıdan altın, bir altı gümüş boyutu ile karşılaştırma yapılabilir. Süreç, zamana direnmesi öne çıkar. Birçok binada, seramik kullanılması, zamana dayanması amacını taşımakta, oluşan şekiller ve figürler ile yapının bir kutsallık, bir güzellik kazandırmak amaçtır.

NOT: Her yaratılan eser, değer çalışılarak üretilmekte, çalışmanın bir amacı, planı ve güdüsü vardır. Bunun kaynağı da sevgi içine insanlıktır.

Sanat, sanat içindir, sanat toplum içindir değil, sanat birey içindir, kendisi içindir, kendi varlığını tanımlamak, kendini bulmak içindir.

Kısaca insana dayanmakta, insanın da eğitimi, etkin ve geliştirme çabasında olmalıdır.

Picasso fotoğraflık sanat yapısında eser üretirken, birçok denemeler yapmış, en sonunda

da çizginin gücünü fark ederek, çizgi yapmıştır. Tümü eğitim, kendisinin eğitimi ve beceri kazanması için yapmıştır.

C-EĞİTİM

Eğitim kavramı eğer diploma boyutundan çıkarılırsa, bir çalışma yapmak için gereklidir.

Başlıca Aşamaları:

- 1) **Düşünme Boyutu:** Bir kişi gördüğü, algıladığı şeyi ister. Bu açıdan öncelikle olayı kavramalı, dikkate almalı ve istek ile ilgi yaratmalıdır.
- 2) **Hayal etmesi:** Paris Eyfel Kulesinde hemen, hemen tüm bireyler, oradan resim çektirmek isterken, Yazar olarak, yapılış tarzı, yapanın kişiliği ve özellikleri hakkında bilgi sorguladım. Geçici yapılmış iken, neden Paris'in simgesi olmuştur? Sadece 3 kişi vardı, bu işlemi yapan.
- 3) **Planlaması:** Planlama bir bakıma, ücret konusu yanında, esas olan bireydir. İlgi duyan, isteyen, severek almak isteyen, talep eden kişi olmalıdır. Bir eğitim üyesi olarak, bilgi sorgulamak ve eyleme, işleme göre yapmak gerekir. İlk planda deneysel yapılabilir, sonra da esas uygulama yapılabilir. Her ders bir eğitici modüldür.
- 4) **Satın alma, çalışma, işle koyması:** Bir işlem için, gerekenleri toplamak gerekir. Her tornavida bile vidanın yapısına göre olmalıdır. Eğitim için ise önemli olan talebedir. Anlatılanları dinlemesi değil, kavraması, algılaması, değişimi ve gelişmeyi yakalayabilmelidir. Sorular soralı, katkıda bulunmalıdır.
- 5) **Kullanması, faydalanması:** Bir kişi temiz hava derken, sigara içmesi, sağlıklı yaşam derken sigaraya evet demesi beklenmez. Bu açıdan sevmek ve ilgi duymak, dayanakların bilim ve fen üzere olması, algılamının ötesi yapılanma önemlidir.
- 6) **Kontrol, izlem ve irdeleme:** Olumlu olan örnek, olumsuzlar ibret olarak, hepsi bir derstir. Her eylem sonucunda izlem ve değerlendirme bu açıdan önemlidir.
- 7) **Başkasına tecrübe ve fikirlerini sunması:** El elden üstündür, akıl, akıldan üstündür prensibi ile bir fikrin paylaşılması, tenkit edilmesi önemlidir. Zarar ve zulüm olsa bile buna karşıyım değil, neden karşı çıkıldığını söylenmelidir. Ayrımcılık İnsan Haklarında kabul edilemez, etik ilkelerde karşı boyuttur denilmelidir.
- 8) **Karşılıklı görüş ama, değişim, gelişimi kabul etmesi:** İnsanlar yapı ve fikir olarak değişim içinde ise, gelişimin bir fikir ve düşünce ötesinde de eylemde de olmalıdır. Aynı resim boyutu değil, farkı eserler de üretmek amaçlanmalıdır.
- 9) **Ömür boyu ilerleyerek sürdürmesi:** Eğitim ömür boyudur, sürdürülmeli, aynı zamanda da nesiller boyunca da sürdürülmelidir, geliştirilmelidir. Atatürk dediği gibi muasır medeniyet ötesi hedeflenmelidir.
- 10) **Memnuniyet açısından değerlendirmesi:** Daha iler için mutlaka bir irdeleme yapılmalıdır. Bir tatlı çok nefis olabilir, ancak daha az şeker veya şekersiz olarak tatlı nasıl yapılmalıdır, bir araştırma konusu olmalıdır. Tatlandırıcı koymak çözüm değildir, olamaz.

NOT

Datça'da vegan/laktozsuz/meyveli dondurma yapan bir kişi, bana farklı ne yapağımı sordu. Sen eğitim almış kişisin, benim içinde bir projen olmalı dedi. Yoğurt mikrobu, süt katmadan, ve Mikrobiyomlar ile neler yapılabileceğini saatlerce konuştuk.

Eğitim ve geliştirme yaklaşımını talep etti, karşılıklı konuşarak birçok çözüm üretmiş olduk.

8. H. Günal. [Atatürk'ün Eğitim ile ilgili Sözleri \(yenimakale.com\)](http://yenimakale.com)¹²

Atatürk kendisine Başöğretmen denilmesini istemiştir. Bu açıdan Atatürk'ün sözleri, “*İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır*” açısından irdelenecektir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 1

Bir millet irfan ordusuna sahip olmadıkça, muharebe meydanlarında ne kadar parlak zaferler elde ederse etsin, o zaferlerin kalıcı sonuçlar vermesi ancak irfan ordusuna bağlıdır.

Yorum

Türkler bir yere önce medrese götürmektedirler, cami değil, medrese cami yapılıdır, burada üst eğitim yapılırdı. Cami toplanma yeri olup, aynı zamanda tepede kurulur, gözetleme boyutu olarak işe yarar. Türk ordusunda da Yedek-subay Üniversite mezunu olup, hiçbir zaman geri dönmemiş ve ölümüne ilerlemişlerdir. Bu açıdan savunma her açıdan irfan gücü, kısaca üniversite yapısını gerektirir.

Zafer işgal etmek değildir, bir fetih, bütünleşme, medeniyet götürmektir, adam öldürme değildir. Anadolu yerleşirken, hiçbir yerleşim yerine oturmamış, ayrı yerde ama yakınında şehir kurulmuştur. Duvar ve kaleler yerine, savunma hattı medrese etrafında oluşmaktadır.

İstiklal Savaşında da özellikle Sakarya Yedek-Subay savaşı olarak tanımlanmaktadır.

Eğitim, diploma değil, bilim üzere her kesimde, geliştirme, değişim ve ilerleme boyutudur. Yoksa, belirli kalıbı öğretmek, öğrenmek değildir. Bu şekilde ilerleme ve gelişim sağlanamaz. Şartlara ve duruma göre Üniversite boyutu ile yaklaşım, muasır medeniyet ötesi, çağdaş değil, çağın ötesi hedeflenmelidir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 2

Öğretmenler her fırsattan yararlanarak halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk, öğretmenin çocuğa yalnız alfabe okutan bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır.

Yorum

Okumayı bilmek, bir konuda bilgilenmek, onu tenkit edebilmek, ilerlemek, değişimi gelişim olarak gerçekleştirmek olmalıdır.

Bir hekim arkadaşım teyze kızına evlilik yüzüğü, tek taş pırlanta alınacakmış, bana geldi, 10 gün sonra pırlanta alınacak, geleceksin dedi. Bu konu hakkında bilgim yok dedim. Sen hekimsin, eğitim al, bilgi ile pratiği kazan, kendini pırlanta konusunda eğit ve beceri kazan, 10 gün sonra gidip seçeceğiz dedi. Kitaplığa, gidip, Kütüphaneciden doğrudan bilgi talep ettim. Akşam 5 kitabı alıp okudum, araştırdım ve hazırlandım. Mücevherat alırken, dört kişi idik, en son bana yüzük geldi, yakından bakmaya çalışırken, bu size yaramaz denildi. Başka gösterildi, büyütme merceği isteyince, bunlarda yaramaz denildi, kilitli kasadan 3 adet çıkarıldı ve bana gösterildi. Uygun ötesi, bunlar çok güzel dedim, parlaklığı, kesimi ve karat/ağırlığı 0,7 karat dedim, 0,8 imiş ve içinde leke yoktu. Sertifikalı imiş. Ayrıca %20 indirim yaptı, sebebi bilen kişiye satılan değer anlamlı olur dedi. Adımızı kullanma iznini talep etti. Aynı durum Amerika'da da karşılaştım, 1100dolar faturayı kesip, benden 330 dolar istedi. Bu bir bonus olarak ifade etmişti.

Kim olursan ol, eğer öğretim üyesi isen, eğitilme, öğrenme çok daha kolay olmalı, aynı zamanda da uygulaman gereklidir, biliyorum değil, öğrenmeliyim denilmelidir.

Eğer bir hekim isem, çocuk hekimi olarak bahçemde, biyolojik, zehir olmayan madde kullanırım ve pratiğim de vardır. Kendime göre değişimi de yapmaktayım, gelişim, değişim önemlidir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 3

Öğretmenler! Yeni nesli, cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcileri, sizler yetiştireceksiniz. Ve yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır. Eserin kıymeti, sizin maharetiniz ve fedakârlığınız derecesiyle orantılı bulunacaktır. Cumhuriyet; fikren, ilmen, fennen, bedenlen kuvvetli ve yüksek karakterli koruyucular ister! Yeni nesli, bu özellik ve kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir... Sizin başarınız, Cumhuriyetin başarısı olacaktır.

Yorum

Cumhuriyet kavramı, bizi idare edenleri seçmek değildir. Cumhuriyet Halk idaresi, kendimizi, kendimizin idare etmesidir, anlamı çobanlık değil, bize hizmet etmektir. Bir başkası değil, kendimiz rıza içinde olmaktır. Kendisine hizmet edecek olanı seçer, olmaz ise seçmez. Seni seçtim, gerçekte önemli olan, hakim benim demektedir.

Burada eğitilmeleri gereken ana huşu fedakârlık olarak vurgu vardır. Ben değil, sen değil, biz olarak anlam taşır.

Eser, *fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür* insan olmasıdır. Herhangi bir kalıp değil, serbestlik, hürriyet, bağımsızlık esastır.

Sevgi ve insanlık kalıp ile olmadığına göre, bunun verilmesi, ancak sevgide olanların, insanlıkta olanların eseri olabilir. Sevmeyen sevgi veremez.

Sıfatları olarak; a) Fikri, düşüncesi olmalı, b) Bilim, gerçeklik kanıtlar olmalı, c) Fen, aratılış ve oluşuma öre, doğa kanunlara uygun olmalı, d) Birey olarak, kişilik, karakter ve insanlık olmalıdır.

Dolayısıyla, yeni nesil eğitilmiş olması demek, bilgi sahibi olması anlamında ele alınmalıdır. Ahçı okulunda okuyan kişi, yemek yapmayı sevmeli, ilgi duymalı ve bu konuda becerisi de olmalıdır. Yeni neslinde bilgisini beceri ile bütünleştirerek, uzmanlaşması beklenir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 4

Geleceğin güvencesi sağlam temellere dayalı bir eğitime, eğitim ise öğretmene dayalıdır.

Yorum

Mevcut durum yeterli iken, gelecek ise bilinmez, en azından bir hazırlık gerektir. Kayağa giderken hazırlık ile denize giderken farklı yapılırlar. Bu açıdan bunları bilebilmek, en azından bilgi ve beceri gerektirir. Bu eğitim ile olmaktadır.

Öğretmen ise talep edene, duruma ve ortama göre eğitim yaparlar. Bu açıdan alan, eğitilebilen olmaz ise, öğretmen olamaz. İhtiyaca göre yaklaşım yapılmalıdır.

İnanış olarak insanlık tek iken, toplumlar bunu kendi yapılarına göre değiştirmişler, bundan da memnun olmuşlardır. Kalıba göre öğrenme, eğitim değil, kalıbı, yapıyı bilmek, öğrenmektir. Eğitim ileri ve gelişim, değişim içinde olmaktadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 5

Milli Eğitim programımızın, Milli Eğitim siyasetimizin temel taşı, cahilliğin yok edilmesidir. Cahillik yok edilmedikçe, yerimizdeyiz...

Yorum

Cahil olan kişi, hayal, fantezi ve büyü ile tarihsel epik hikâyeye ve destanlara inanır. Bir büyücü, temelde bilime dayanır, ancak göz boyama ve el çabukluğu ile bizleri kandırır, pardon cahilleri kandırır. Bizler ise püf noktasını çözmeye çalışır, çözemsek bile bilim üzere olduğumu anlarız.

Okuma, yazma öğrenmek, cahilliği kaldırmaz, eğer okudukları, bağlı oldukları belirli kalıplar ise, bundan kurtulamazlar. Kendi algılarından dolayı da mutlu olurlar.

Bir takım tutmak yerine, Atatürk, "*ben sporcunun ahlaklı ve çevik olanını severim*" demek ile ilke tanımlamaktadır. Bu açıdan da sevdiğimizizin bir bilimsel dayanağı, gerekçesi olmalıdır.

Duyguların bile bir dayanakları vardır. Zarar veren, zulüm yapan sevilemez, seviliyorsa, dikta heveslisi veya etik ilkelerde olmayan, insanlıktan uzak kişilerdir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 6

Milli Eğitim'in gayesi yalnız hükümete memur yetiştirmek değil, daha çok memlekete ahlâklı, karakterli, cumhuriyetçi, inkılâpçı, olumlu, atılgan, başladığı işleri başarabilecek kabiliyette, dürüst, düşünceli, iradeli, hayatta rastlayacağı engelleri aşmaya kudretli,

karakter sahibi genç yetiştirmektir. Bunun için de öğretim programları ve sistemleri ona göre düzenlenmelidir.

Yorum

Eğitim diploma almak, işlevi yapacak işi yetiştirmek olsa idi, en iyi kalıpları öğrenmek yeterli olurdu. Bazı köpeklerde aynı şekilde şartlama yapılır, otur, kalk ile bunları yapar. Biz köpeklerimizi, gerçi her birinin adı vardır, gel, buraya yanıma otur dersek gelir, yapar. Bir insan gibi konuşuruz, onlarda insan gibi anlarlar.

Kalıp kişilik olmayacağına göre, belirtilen hususlar:

- 1) Ahlaklı, burada bir toplumun kalıbı değil, etik ilkeler olarak yorumlanmalıdır,
  - 2) Karakterli, kişilik sahibi olan, bunların ise insanlık boyutunda olması beklenir,
  - 3) Birey Hakkı, kendi rızası, sorumluluk ve seçimini de kendisi yapması, tercih kullanması demektir,
  - 4) Değişim bir yaşam boyutu olarak, bunun gelişim, ilerleme, inkılap şeklinde devrimci olması beklenmelidir.
  - 5) Yapılan çalışmaların daima olumlu olması, bireye, insanlara, toplum açısından haklar üzerine olması öngörülmektedir.
  - 6) Atılgan, başkasından emir beklemeden, bireyin kendisinin, bir gelişim açısından ilerlemesi, atak yapması, eylemi beklenmektedir.
  - 7) Kabiliyette olması, bir kişi aldığı eğitim ve beceri ile yapabileceğini ortaya konulmaktadır.
  - 8) Dürüst yapısı, gerçekleri ve hakikatleri belirten, kanıta ve verilere dayanarak yaklaşım yapılması, bilmediğine bilmiyorum demesi ile açık ve net olmayı gerekli kılar.
  - 9) Düşünceli, sadece gönül, duyguları ile değil, akıl ve bilgisini anlamı ile kararında da dayanakları ve gerekçeleri bilim üzere olmak düşünce kapsamına alınmalıdır.
  - 10) İradeli, kendi rızası ile, sorumluluk alarak yapmasıdır. Bana söyledi yaptım demez, suç ise zaten yapılmaz, am suç olmasa da kendi akıl süzgecinden geçmeyi kabul etmez.
  - 11) Engelleri aşabilecek yapıda, karakterde olan bireyler, kolaylıkla vaz geçen değil, daima ileri ve hakları gözeterek yapması, dikta ve zorbalarmın kararlarını da geçmelidir.
- Tüm bunlar bir insan olmanın, eğitim almış olmanın, aynı zamanda eylemde, faal kişinin sıfatları olarak tanımlanabilir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 7

En önemli ve verimli vazifelerimiz milli eğitim işleridir. Milli eğitim işlerinde kesinlikle zafere ulaşmak lazımdır. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu şekilde olur.

Yorum

Eğitim bireysel bir faaliyet olduğuna göre, zafer anlamı önemlidir. Öncelikle bireyin muasır medeniyet ötesinde, gelecek yapıda, kültürde olması, birey hakları temelinde olmasıdır. Toplum ve ortamlarda dikta ve zorlamalar olduğu için, bunu bir çatışma, mücadele olarak yorumlarsak, bu bir başarı ile zafer denilebilir. Diktaya kaşı cumhuriyet kavramını yerleştirmek bir zaferdir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 8

Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.

Yorum

Aydınlanma, yol gösterici ve geleceği yapılandırıcı olan ilimdir, fendir. Eğitim ile bireyler bu gücü insanlık boyutu ile medeniyet yolunda harcamaları, gelişimi sağlayıcı olmaktadır. İlerleme de olumlu yolda olması doğal bir sonuç olacaktır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 9

Milli eğitimde süratle yüksek bir seviyeye çıkacak olan bir milletin, hayat mücadelesinde maddi ve manevi bütün kudretlerinin artacağı muhakkaktır.

Yorum

Eğitimin zaten basamak ile ilerlemesi beklenir, bu sadece birey, insan olarak değil, toplum açısından da oluşabilir.

Toplumda üst düzey olanlar ile yücelme, yükselme ile birlikte olması beklenir. Bu diploma ile değil, beceri kazanma, kazanılan eyleme göre işleve oluşturma, çalışarak değer, emeği bir eser için kullanma ile oluşabilir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 10

Eğitimidir ki, bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır; ya da esaret ve sefaletle terk eder.

Yorum

Gerçek eğitim, Fransız İhtilalindeki gibi; a) Liberty, bağımsızlık, hürriyet, b) Equality, eşitlik, bireyin, özel ve özgün olması ile, ayrımcılık olmaması, c) Kardeşlik, genetik olarak RNA, aynı anneden doğma olsak bile, sosyal olarak iletişim ve ilişkiler kardeşlik üzere olmalıdır.

Birey Hakları temelinde, eğitim tüm çocukların hakkı olması yanında, onların doğal hakkı, bir yetişkin gibi, özgür bir toplumda olacak şekilde yetiştirilmesidir. Eğitim ile kişilik, becerileri ile zihinsel ve fiziksel yeteneklerinin geliştirilmesi ve arttırılması hedeflenmektedir.

Özgürlük boyutu ile yetişen kişinin, bağımlı olması, esareti kabul etmesi mümkün olmaz. Hatta başkasının emri ile yaklaşım yapmaz. Bilgilendirme ve öğüt alabilir ama rıza ve sorumluluk kendisine aittir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 11

Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmenlerden, eğitimciden yoksun bir millet henüz millet adını almak kabiliyetini kazanmamıştır. Ona basit bir kitle denir, millet denemez. Bir kitle millet olabilmek için mutlaka eğitimcilerle, öğretmenlere muhtaçtır.

Yorum

Çocuk Haklarında belirtilen eğitim ilkelerine göre, bireyi, kişi haklarına göre, özgür toplumda, faal bir yetişkin yaşam için hazırlanması, kültürel kimlik ve değerlerine saygı geliştirmesi ve bunun geliştirilmesi ise, eğitimin sağlanması ile, millet oluşması bir varlığın oluşumu olmaktadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 12

Milli eğitim ışığının memleketin en derin köşelerine kadar ulaşmasına, yayılmasına özellikle dikkat ediyoruz.

Yorum

Eğitim bir ışık olarak irdeleyerek, tüm insanların eğitim alması istenilmektedir.

Türk, özgün, çalış, güven sözünde;

Türk, insan, ey birey denilmektedir. Kuran ifadesi ile ey nas, deki gibi vurulara benzer bir yapıdır. Türk, insanlıkta olan kişidir, ırk ile alakası yoktur. ***Ne mutlu Türkün diyene*** ifadesinde de kendini Türk tanımlamak yeterlidir. Yurtdışında birçok kişi, bizzat bize "***ben de Türkün***" demiş, ama Türkçe bilmediği, farklı ülke vatandaşı olması da bir hakikattir.

Öğün, öğrenmek, eğitim almak, eğitim vermektir. Oku, Arapça ikra, eğitim almanın, gelecek nesline de aktarılmasıdır. Bir kadının adet görmesi gibi, belirli dönemi geçirmesi gibi, ikra da bir yapıyı, eğitimi gelecek nesle geçirmek, yapma ile olmaktadır. Elbette aynı şeyi değil, gelişimi, değişimi ve ilerlemeyi sağlamak, beceri kazandırma ve uzmanlaştırma ile olmaktadır. Elbette sevmeden, ilgi göstermeden olmaz oluşamaz.

Çalışmak, bir değer, eser yaratmak, öğretmektir. Bunun Arapça abd, ibadet eylemi, eski İbranice de çalışarak değer üretmektir, tapınmak değildir. Yaratan Tanrı değildir, yaratıcıdır, tapınılamaz.

Güven, insanın kendisinden emin olması, dayanması, inanarak, bilerek uzmanlaşarak yapmaktır.

Bu açıdan, en derin köşelere kadar uzanması istenen, bir ışık, bir sevgi, bir insanlık ve bireyin sevgi ve insanlıkta olarak, inanarak yapmasıdır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 13

Okul genç beyinlere; insanlığa hürmeti, millet ve memleket sevgisini, şerefi, bağımsızlığı öğretir. Bağımsızlık tehlikeye düştüğü zaman onu kurtarmak için takip edilecek en uygun, en güvenli yolu öğretir. Memleket ve milleti kurtarmaya çalışanların aynı zamanda mesleklerinde birer namuslu uzman ve birer bilgin olmaları lazımdır. Bunu sağlayan okuldur.

Yorum

Çocuk Haklarında da belirtildiği gibi, bunlardan çok önce Atatürk, ifade olarak.

- **Yeni nesil**, genç beyinlere, daha yıkanmamış, bağımsız ve hür yapısı ile irfanı hür yapı oluşturulması önemlidir.
- **İnsanlığa hürmeti**; kendi ve başkalarının kültürel kimliklerine ve değerlerine saygıyı geliştirecektir ifadesi ile, bunun bir insanlık hürmeti olduğu kavranmalıdır.
- **Millet ve memleket sevgisi**; kendi ve başkalarının kültürel kimlikleri ve değerlerine saygı geliştirme olarak, kendi toplumuna doğrudan etkilemesi ve bunun sevgi olarak ifade ettiği anlaşılmaktadır.
- **Şeref anlamı**: ([şeref – www.Nedir Ne Demek.com](http://www.Nedir Ne Demek.com))¹³, Arapça, 1)- Başkalarının gösterdiği saygının dayandığı kişisel değer, onur. 2)-Erdem, gözü peklik ve yetenekle kazanılmış iyi şöhret, 3)-Yücelik, ululuk, izzet, seçkinlik. iyi ahlak ve faziletler sonucu meydana gelen manevi yücelik, 4)-İyi ün. iftihar edilecek şey. Eğitim bu açıdan insana kazandırdıkları çok önemli kavramlardır.
- **Bağımsızlık**; İnsanın insan olması, hür ve kendi sorumluluğunu alması, emir, kul ve köle olmaması, bu istiklal içinde olması ile önemlidir.

Bağımsızlık kavramı kazanılması ile insanlar fert olarak kimsenin emri altında olamazlar. Bu nedenle kölelerin mutlaka bağımlı olmasının istenmesi, bağımsız olunca, kaçtıkları bilinmektedir. Bu açıdan, bir zorbanın idaresinde kalmak yerine, göçebe olmak tercih edilendir. Bilgin, namuslu uzman olmak bilim üzere, bağımsız, gerçek dayanakları olan, kişilerin işidir. Bunun da eğitim ile oluşacağı açık ve nettir. Ancak eğitimin amacı bu şekilde olmalıdır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 14

En büyük savaş, cahilliğe karşı yapılan savaştır.

Yorum

Çatışmalar veya harp olduğunda sağlıklı barış ortamının oluşması ancak bir sürece gerekli olmaktadır. Dikta yerine, bağımsız cumhuriyet yapısının oluşması için eğitilmiş kişiler olmalıdır. Bu açıdan eğitim, Türklerin ilk gittikleri yerde, hocaların medrese kurması, bağımsız yapılarıdır.

Burada eğitim anlam olarak bir kalıbın öğrenilmesi değil, Çocuk Haklarında belirtildiği gibi, muasır medeniyet ötesi, gelişmeyi sağlamak olmaktadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 15

Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmenden, eğiticiden yoksun bir millet henüz millet adını almak kabiliyetini kazanmamıştır. Ona basit bir kitle denir, millet denemez. Bir kitle millet olabilmek için mutlaka eğiticilere, öğretmenlere muhtaçtır.

Yorum

Millet ([millet sözlük anlamı nedir? \(sozlukanlamine.com\)](http://sozlukanlamine.com))¹⁴ kelime anlamı olarak: 1) Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu, ulus, 2) Bir yerde bulunan kimselerin bütünü, herkes, 3) Benzer özellikleri olan topluluk demektir.

Öğretmen ve eğiticiden yoksun halklar millet olamazlar ifadesinde, kültür öğelerini, dil, tarih, duygu ve ülkü ile gelenek ve görenek bir eğitse boyutu gerekli kılmaktadır. Kalabalık ve topluluklar, aynı hars içinde olmazlar ise bunlara millet denilemez. Aynı bayrak altında toplanmazlar ve belirli bir hedef için mücadele de etmezler. Sadece varlıklarını sürdürecektir, geçinme derindedirler.

Millet olmanın özelliklerini öğreten kişi öğretmen, bunu benimsemesi, sahip çıkması ve devamlılığının sağlanması da eğitimin sürekliliği, kavranması ve algılanması ile olasıdır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 16

Yeni nesil, en büyük Cumhuriyetçilik dersini bugünkü öğretmenler topluluğundan ve onların yetiştirecekleri öğretmenlerden alacaktır.

Yorum

Bir kişinin başkasını seçmesi için bir bilgi, bir yorumlaması önemlidir.

Genel Yönetim algısı, %20 oranlarında toplumun dağılımı ile olasıdır. Bir grup olumlu ise, diğer grup olumsuz taraftadır. Ekseriyetten ve seçicilikten uzaktırlar. Bir tarafa yakın, diğer tarafa yakın olanlar ise %20 artı %20, olup, bunlar hizmete ve yapılarına bakarlar. Bunlar bir eğitilmiş ve irdeleyebilen, peşin görüşlü olmayanlardır. Propaganda bunlar içindir. Geri kalan %20 ise kararsız, sadece yapılmış eyleme, güven ve temel insanlık ile sevgi boyutuna bakarlar. Bunlar son bir ay içinde netleşirler, genel olarak kararsızlar denilir.

Cumhuriyetçilik dersini alan kişi, bir tarafın kemikleşmiş sözlerine değil, kanı, veri ve gerçeklere bakar. Yapan ile yapmayı ayırır, sevgi ve insanlık ile yapan ile, menfaat temelinde olanı ayırmaya çalışır.

İşte bu yaklaşım, genel 3 adet %20 ile, Cumhuriyet gerçek anlamda, halk hizmet edenin ayrılması ile oluşabilir.

Yorumlama, irdeleme doğrudan eğitim ile ilgilidir, diploma değil, gerçek uygulama, eylemler ile ölçülebilir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 17

Şimdiye kadar uygulanan eğitim ve öğretim yöntemlerinin milletimizin geri kalmasında en önemli etken olduğu kanıtsındayım. Onun için bir milli eğitim programından söz ederken, eski devrin boş inançlarından ve yaratılışımızla hiç ilgisi olmayan yabancı fikirlerden, doğudan ve batıdan gelebilen bütün etkilerden tamamen uzak, milli karakterimiz ve milli tarihimize uyumlu bir kültür kastediyorum. Çünkü milli dehamızın gelişmesi ancak böyle bir kültür ile sağlanabilir.

Yorum

Kültürlere göre eğitim, o kültürün sürdürülmesi anlamında yeni nesillere o kültürün özelliklerini öğretmektir. B. Güvenç kitabına göre 6 kültürel yapı ele alınarak, aşağıda irdelenmektedir.

1)-Göçebe, kabile kültürü: Kabileye göre başta lider ve grubun menfaatine göre eğitim yapılır. Suç dışında uyum zorunludur.

2)-Tarım Kültürü: Örf, adet ve gelenekler geçerlidir. Yaşlı kadınlar devrededir, kana kan, cana can denilerek, yapılan eylemler, zamanımızda ağırlaştırıcı neden olmaktadır.

3)-Endüstri Kültürü: Her birey çalıştığı kurumun esasları içinde karar vermeli, eğitim de buna göre olmalıdır.

4)-Yüksek Teknoloji Kültürü: Globalleşen kültürde, belirli kurallar içinde insan sınırlandırılmaktadır.

5)-Birey Hakkı Kültürü: Birey kendi hakkını kullanmakta, bilgi ve öneri sunulabilir, ancak karar bağımsız ve bağlantısızdır. Sorumluluk taşır. Suç somut, kanıta dayalı olup, yorum, kıyas ve geleneklere kapalıdır. Düzenlemeler suç kapsamında olamaz. Emir suç taşıyorsa zorlanamaz ve yapılamaz.

6)-Karma Kültür: Kişi istediği kültürel yapıya uymak ister, ancak sorumluluktan kaçınmak için, uymak, bağımlı olmayı tercih edilir.

Gelenek olarak “*kul hakkını Yaratan bile affetmez*” sözü gibi, bireyin hakkının üstünlüğü Türk yaklaşımında olmaktadır. Bunun dışında, kültürel yapı olarak tümünde bağımsız ve kendi sorumlu değil, tam tersi birisine bağımlı olmayı önermektedir. Bu açıdan Kuran “*senin inanışın sana, benimki bana*” diyen 109/6 ayetine karşın, başta papazlar olmak üzere, mutlaka bir kalıp içinde olmasını istedikleri için belirtilen gerçekçidir.

İnsanın kendi fikri ve kararı yaratılış ve birey olmanın bir gerekliliği iken, global Evren belirli kalıbı ortaya koymaları ile etkilerden uzaklaşmak önemlidir.

İnsanların yetişmesi, kendi sorumluluğunu alması, rıza oluşturabilmesi bir kültürel yapı olarak, eğitim ile kazanılan kavramlardır.

Bireyin oluşması, ancak birey hakları, civil liberties kültürü ile olasıdır. Bu 1980 yılında Avrupa Konseyi, İnsan Hakları kararında ilk sırada, ikincisi de bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlarca korunması esası getirilmiştir. Atatürk bunu 1930 yıllarında belirtmesi ileri görüşün, gerçeği algılamının bir kanıtı olmaktadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 18

Eğer Cumhurbaşkanı olmasam, Eğitim Bakanlığı'nı almak isterdim.

Yorum

Bakan; (www.devlette.com/bakan-nedir-ne-is-yapar-nasil-olunur/)¹⁵ devletin bakanlığında hükümet organizasyonun başındaki, siyasi yükümlülüğe sahip üst yöneticiye denir. Bakanlar, yaptıkları faaliyetleri devlet lideri olarak, başbakan ya da hükümet başkanı ismine yapar. Bir devletin genel faaliyetlerinden birini kontrol etmek gibi birçok mecliste bulunan milletvekilleri arasından seçilerek cumhurbaşkanı tarafınca onaylanmanın ardından göreve başlayan devlet görevlisine bakan denir. Osmanlı zamanında bakana verilen isim Nazır olarak söylenirdi. Cumhuriyet zamanında ise **Nazır** kelimesi **Vekil** olarak değişti. Son olarak 1945 tarihinde TBMM tarafından anayasa sadeleştikten sonra Bakan olarak değişti ve günümüze kadar devam etti.

Devlet yönetiminin başında yer alan bakan, o organizasyonun en yüksek rütbelisidir. Bu durum her türlü işlerden TBMM'ye karşı yükümlüdür. Devlet programına ve siyasetine mütenasip görevlerin yapılmasına kesintisiz takip ve yoklama, bakanların asıl sorumluluklarıdır. Gerekseim olduğunda yasaları, yönetmeliği ve tüzükleri sağlarlar.

Atatürk, doğrudan aktif olarak, eğitim işinin içinde olmak ister, burada emir verici değil, doğrudan sorumluluk almak istemektedir.

O dönemde Yükseköğretim Kurulu olmadığı için, tümü Bakanlık kapsamındadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 19

İlim ve fen çalışmalarının merkezi okuldur. Bundan dolayı okul lazımdır. Okul adını hep beraber hürmetle, saygıyla analım.

Yorum

Eğitim sadece teorik bilgi vermenin ötesinde, pratik uygulama, laboratuvar da testlerin yapılması ile, doğa kanunlarını algılamak, uygulama ile geliştirmek, faydalı şekle sokulması bir amaçtır. Tüm ARGE (Araştırma ve Geliştirme) boyutları okul ile bağlantılıdır. Enstitüler, bir araştırma, geliştirme amaçlı kuruluşlardır. Bu açıdan buluşlar sıklıkla o ürünü yapılan ad verirler.

Bu bir saygı ve itibar kazandırmaktadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 20

Türkiye'nin birkaç yıla sığdırdığı askeri, siyasi, idari inkılâplar sizin, sayın öğretmenler, sizin sosyal ve fikri inkılâptaki başarılarınızla pekiştirilecektir. Hiçbir zaman hatırlarınızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet sizden “fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür” nesiller ister.

Yorum

Eğiticilere bir hedef çizmektedir, bir milletin varlığının bireyler ile oluşması, bu kişilerin fikri hür, vicdanı hür ve irfanı hür olması hedeflenmektedir. Burada bağımsız olması ile, farklı yola yönlenmesi niye beklenilmiyor? İnkılap boyutu olarak, gelişim ve değişimi olumlu, ilerleme boyutunda olan kişi zaten başka şekilde olamaz.

Cumhuriyet zaten, kişilik, bireyin sorumluluğunu algılaması, kendi rızası ile seçmek kazanç olmaktadır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 21

Türkiye'nin birkaç seneye sığdırdığı askeri, siyasî, idarî inkılâplar çok büyük, çok mühimdir. Bu inkılâplar, sayın öğretmenler, sizin; toplumsal ve fikrî inkılâptaki muvaffakiyetlerinizle desteklenecektir. Hiçbir zaman hatırlarınızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet, sizden “fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür” nesiller ister!

Yorum

Bir ülkenin kalkınması belirli aşamaları gerekli kılmaktadır. Ancak önemli olan gelecek boyuttur, gelecek yeni yapılanma ve gelişmeye açık olmalıdır.

Askeri boyut, bağımsızlık ve insanların kendi kendini yönetmesi, başkasına ihtiyaç duymaması, tam bağımsızlık olmalıdır.

Siyasi olarak, kendi yönetimi seçme ötesinde, hakların ve bireyin varlığı için gerekli etik ilkeler içinde olmalıdır.

İnkılap ([inkılap sözlük anlamı nedir? \(sozlukanlamine.com\)](http://sozlukanlamine.com)), birey ve toplumun haklarını, düzeni, yapısını, daha iyi duruma, getirmek için, köklü değişiklik, iyileştirme, devrim ve reform yapmak demektir. Bir dönüşüm, gelişim ve ilerleme üzerine olmalıdır. Tüm bunlar bilinçli, bilen, sevgi ve ilgi ile dol olan, inançlı, yapmak isteyen kişilerin yapabileceğidir.

Muasır medeniyet ötesi için yapılanan, insanların, eğitim ve geliştirilmesidir. Bunun işlevsel olması, eylem ve faaliyette olması gerekir, çalışmalı, yapılmalıdır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 22

Okul sayesinde, okulun vereceği ilim ve fen sayesinde ki, Türk milleti, Türk sanatı, Türk ekonomisi, Türk şiir ve edebiyatı bütün güzellikleriyle gelişir.

Yorum

İlim ve fen denilince, akla matematik, biyolojik, fizik, kimya gibi konular akla gelmesi beklenir. Atatürk, sanat, ekonomi, şiir ve edebiyat konuları katmakta, ancak, bunların güzellik le gelişmesi beklenilmesi anlamlıdır.

Eğitim, hangi konuda uzman olunursa olsun, eğitilmiş kişinin, sanat uğraşısı olması beklenir. Sanat ve felsefe boyutu bir özellik olmaktadır.

Tüm eğitilmiş olanlar, geçmiş bütün sanatsal boyutu bilmesi, bunların yapılması bilgisi olunca, gelişimi bir arzu edilen yaklaşımdır. Picasso, kendi yaşamında ilk planda fotoğrafik resim yaparken, sonra değişik sanatları denemiş, sonunda da çizginin en güçlü yöntem olduğunu ortaya koymuştur.

Sanat, bir değişimi gelişim üzere oluşturma, Evrene güzel olarak bakmaktadır. Sanat, duyguların ifadesi olması ile yer almaktadır.

Atatürk bütün güzellikleri ile gelişir diyerek, sanatın devamlı gelişim içinde olduğu vurgusu ile, güzellikler kattığını belirtmesi özel ve özgündür.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 23

Memleketi ilim, irfan, ekonomi ve bayındırlık alanlarında da yükseltmek, milletimizin her hususta çok verimli olan kabiliyetlerini geliştirmek, gelecek nesillere sağlam, değişmez ve olumlu bir karakter vermek lazımdır. Bu kutsal amaçlar elde etmek için mücadeleye atılanların arasında öğretmenler en önemli ve en hassas yeri almaktadır.

Yorum

Gelişim, yükselmek için, a) ilim, b) irfan, c) Ekonomi, d) Bayındır (Güzelleştirilmiş, geliştirilmiş, imar edilmiş) geniş kapsamlı bir boyuttur.

Bilim ([bilim sözlük anlamı nedir? \(sozlukanlamine.com\)](http://sozlukanlamine.com)¹⁶: 1) Evrenin veya olayların bir bölümünü konu olarak seçen, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgi, ilim, 2) Genel geçerlik ve kesinlik nitelikleri gösteren yöntemli ve dizgesel bilgi. 3) Belli bir konuyu bilme isteğinden yola çıkan, belli bir amaca yönelen bir bilgi edinme ve yöntemli araştırma süreci. 4) a-Evrenin bir bölümünü konu olarak seçen, deneysel yöntemlere ve gerçekliğe dayanarak yasalar çıkarmaya çalışan düzenli bilgi. b- Türlü duygusal yaşantıların mantıkça bir örnek düşünce dizgesine uydurulması için gösterilen çabalara verilen ad olarak tanımlanmaktadır.

irfan ([irfan- Nedir Ne Demek](http://irfan-Nedir-Ne-Demek))¹⁷, 1) Bilmek, anlayış, tecrübe ve zekadan ileri gelen zihni kemal., 2) Gerçeğe ulaştırıcı güçlü sezme, varış, 3) Gerçeği sezme, kavrama gücü, 4) Bilme, anlama, sezme, kültür., 5) Dini gerçek ve sırlan biliş, 6) Kültür anlamındadır.

Söz edilen sadece bilgi ve beceri sahibi olmak değildir. Bilinçli olarak, yükselmek, kabiliyetleri geliştirmek ve gelecek nesillere sağlam, kalıcı ve olumlu karakterli insan yetiştirmektir.

Amerika'da kerrat cetveli ezberletme yerine, küme boyutu ile yaklaşmayı torunuma öğretmekte idiler. Bu açıdan öğretmenle konuştuğumuzda, hiçbir şey ezbere göre değil, dayanak ve gerekçelere göre öğrenmelerini hedefliyoruz dedi. Kalıp değil, düşünce süzgecinden geçmesini istemekte idiler.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 24

Öğretmenlik ömür boyu sürececek bir öğrenciliktir.

Yorum

Ömür boyu eğitim, öğrenim, beceri kazanmak hedeflenmelidir. Burada temel öğretilen kişi, kendimiz olmaktayız. Kendi kendine öğrenim önemlidir.

Çocuk iken ansiklopedi okurken, artık internet vasıtası ile birçok bilgi sorgulanmakta ve buna göre yaklaşım yapıp, tecrübe ötesinde bir görüş kazanılmaktadır. Temel sorun bilimsel olan ile fanteziyi bilim gibi sunulmasıdır. Birçok kişi Plasebo etkili şeyleri sanki tedavi eder gibi söyledikleri, çeşitli kurguları sanki doğru gibi yaptıkları gözlenmektedir. Bunun çözümü de veri analizi, yine internet ile konunun ve belirtilenin irdelenmesinden geçmektedir. Hemen doğru ve gerçek olarak almamaktır. Bilimsel şüphecilik, kanıt ve gerçeklik boyutu önemlidir. Ömür boyu bizi irdeleyecek, kısaca öğretmenimiz yine kendimiz olacaktır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 25

Cahillik yok edilmedikçe, yerimizdeyiz... Yerinde duran bir şey ise geriye gidiyor, demektir. Bir taraftan genel olan cahilliği yok etmeye çalışmakla beraber, diğer taraftan toplumsal yaşamda bizzat faal ve faydalı, verimli elemanlar yetiştirmek lazımdır. Bu da ilk ve orta öğretimin uygulamalı bir şekilde olmasıyla mümkündür. Ancak bu sayede toplumlar iş adamlarına, sanatkarlarına sahip olur. Elbette milli dehamızı geliştirmek, hislerimizi layık olduğu dereceye çıkarmak için yüksek meslek sahiplerini de yetiştireceğiz. Çocuklarımızı da aynı öğretim derecelerinden geçirerek yetiştireceğiz.

Yorum

Cahil ([cahil – www.Nedir Ne Demek.com](http://www.Nedir Ne Demek.com))¹⁸: 1) Öğrenim görmemiş, okumamış, 2) Belli bir konuda yeterli bilgisi olmayan, 3) Bilgisiz, bilmeyen, 4) Deneyimsiz, genç, toy, 5) İdrak edemeyen, şuuruna varamayan, 6) Tecrübesiz. Bilgisiz. Genç. Toy anlamındadır.

Burada sorun bilmediğini kabul etmemek cahilin sıfatıdır. Duydukları, masal, hikâye, epik destanları bir gerçeklik gibi sunar, dayanakları da bilim üzere değildir. Ahmet'te yarar sağlamış, bu kişiyi bile tanımamaktadır. Kanıtlar ve dayanaklar anlamsızdır. Bir büyücü, el çabukluğu ve göz boyama ile bilim üzere olsa da farklı yanıltıcı işlerdedir. Bilim insanı bunu fark eder, ama cahil olan aldanır, sanki bilim dışı olanı gerçek sanır.

Cahil olan kişi gelişim dedikleri yerinde oturmak, hayal ile gelişimi yakaladığını sanan kişilerdir. Bu açıdan onlarla anlaşma değil, aynı konuda eşgüdüm, iş birliği bile yapılamaz. Bu açıdan yok edilmedikçe yerimizdeyiz denmektedir.

Faydalı ve verimli bireylerin yetişmesi doğal olarak, değişimi gelişim olarak yapacak, ilerlemeyi sağlayacaklardır.

Bu nesiller boyunca sürmesi gereken bir boyuttur.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 26

Öğretmenler; yeni nesli Cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcileri, sizler yetiştireceksiniz, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır. Eserin kıymeti, sizin beceriniz ve fedakarlığınızın derecesiyle orantılı olacaktır. Cumhuriyet; fikren, ilmen, fennen, bedenlen kuvvetli ve yüksek karakterli koruyucular ister. Yeni nesli, bu özellik ve kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir...Sizin başarınız, Cumhuriyetin başarısı olacaktır.

Yorum

Bir neslin yetişmesi için çeşitli sosyal faktörler devreye girebilir, aile, toplum gibi unsurlar sayılabilir. Ancak Atatürk bunu doğrudan öğretmen ve eğitimcilere yöneltmesi ve onları sorumlu tutması, geleceğin şekillenmesinde, eğitim bilimi ve eğitimin gücü tanımlanmaktadır. Yeni nesil bir eskisinin kopyası değil, tamamen geleceğe, muasır medeniyet ötesine hedeflenen bir medeniyet için yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bağımsız, düşünce, birey ve yönetim olarak, kendisinin sorumlu olması ile hedef çizilmektedir.

Cumhuriyet (www.Nedir Ne Demek.com)¹⁹ anlam olarak: 1) Millet, egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığıyla kullandığı yönetim biçimi, 2) Halkın egemenliği kendi elinde tuttuğu devlet biçimidir.

Fen (sozlukanlamine.com)²⁰: 1) Fizik, kimya, matematik ve biyolojiden elde edilen verileri iş ve yapım alanında uygulama, teknik, 2) Bilim, bilgi olarak tanımlanır.

Cumhuriyet, kendi kendini yönetme boyutu, fikir, düşünce özgün olması, ilim bir kalıp değil, somut gerçeklik ve insanların kendi kararları, rızaları ile yönetilmeleri önemlidir. Rıza verilmesi için bağımsızlık ve bilim üzere olmak, seçicilik boyutu olarak önemlidir.

Gelecek kalıp değil, medeniyet devamlı gelişimi, değişimi sağlamak açısından önemlidir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 27

Toplumun düşmanı cehalet, cehaletin düşmanı öğretmendir.

Yorum

Cehalet ([cehalet – www.Nedir.Ne.Demek.com](http://www.Nedir.Ne.Demek.com))²¹: 1) Bilgisizlik, 2) Bilmezlik, nadanlık, ilimden ve her nevi müspet malumattan habersiz olma, 3) Cahillik olarak tanımlanır.

Bilmediğini bilmemek ana sorundur. Bilgi olarak fanteziler ve destanlar öne sürülür, gerçeklik ve bilimden uzaklaşılır.

Bu açıdan öğretmen, ancak ve yalnız bilim üzere olmaktadır. Bu nedenle gericiler, kendilerini öğretmen gibi tanıtır, hoca denilmesini isterler. İlkokul dördüncü sınıftan terk olan kişi, iyi ki eğitim görmedim, yoksa bilim benim düşüncemi değiştirirdi, bu sayede okuduklarıma inanan kişi oldum demektedir. Anlattıkları epik destanlardır. Kuran yazılı beyanlarına karşı çıkarak, sanki masallar gerçekmiş gibi yorumlanmaktadır. Bunun için elbet bilim, fen ve doğa yasalarının geçerli olduğu bir Evreni istemezler.

Çocuklara masal anlatılması, masalın gerçek olmadığı algısını yaratmak, algılamalarını sağlamak içindir. Çocuk hakikat ve yaratılış olarak desten, masalı inceler ve yaratılışı daha net kavrar. Bu açıdan, onları doğa içinde olması, oyunlar eğitim almaları için yaşamsal önemi vardır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 28

Okullarda öğretim vazifesinin güvenilir ellere teslimini, memleket evladının, o vazifeyi kendine hem bir meslek hem bir ideal sayacak üstün saygıdeğer öğretmenler tarafından yetiştirilmesini sağlamak için öğretmenlik, diğer serbest ve yüksek meslekler gibi, derece, derece ilerlemeye ve her halde refah sağlamaya uygun bir meslek haline getirilmelidir. Dünyanın her tarafında öğretmenler, toplumun en fedakâr ve saygıdeğer unsurlarıdır.

Yorum

Eğitimcilere toplumda en fedakâr ve saygı değer olarak belirtilmesi ile yapılan işlevin büyüklüğü ve anlamına vurgu yapılmaktadır.

Her iş yapan belirli bir eğitim almakta, beceri kazanmaktadır, bu bir eğitim işlevini, uzmanlığı gerekli kılmaktadır.

Bilim deneysel olarak belirli gelişim ve değişimi öngörür. Gerçek ve hakikatlere göre değişim önemlidir. Uçak, yerçekimini yok saymak değil, buna göre uçmaktadır.

Eğitici olmanın ilk şartı sevgidir. Saygıdeğer olmak, sevgiyi insanlık ile bütünleştirmek ile olasıdır. İlerleme ve refah içinde olmak, fedakarlığı da yine bu anlamda yapmak ile olur.

Sevmeyenin öğretmenlikte işi olamaz zaten.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 29

İlk ve orta öğretim mutlaka insanlığın ve medeniyetin gerektirdiği ilmi ve fenni versin, fakat o kadar pratik bir şekilde versin ki, çocuk okuldan çıktığı zaman aç kalmaya mahkûm olmadığına emin olsun.

Yorum

Okuma yazmanın çok az olduğu bir dönem için, ilk ve orta eğitimin, kısaca lise çıkışı, o dönemler için yüksekokul boyutu olarak, ilim ve fennin öğretilmesi ötesinde, beceri kazanılması önemli vurgu yapılmalıdır.

Burada çocuk tabiatıyla çocuk olmadığı eğitime açık birey olarak ele alınmalıdır.

Burada iş bularak, çalışması, işçi veya memur olarak değil, kendi işini kurmak, kazanç yaratması ile iş sahibi olması vurgusu vardır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 30

Bir yandan bilgisizliği ortadan kaldırmaya uğraşırken, bir yandan da memleket evladını toplumsal ve ekonomik hayatta aktif şekilde etkili ve verimli kılabilmek için zorunlu olan ilk bilgileri, uygulamalı bir biçimde vermek metodu eğitimimizin temelini oluşturmalıdır.

Yorum

Eğitmen, bilgi verirken, aktif olabilmesi için, beceri öğretmesi, becerinin de aktif kullanılmalıdır. Etkili, verimli ve uygulayarak gerçekleştirmek bir hedeftir, yapılması ise üstün başarıdır. Öğretmen bu açıdan yaşamsal açıdan, geleceği yapılandırması bakımından önemlidir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 31

Öğretmenler her fırsattan yararlanarak halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk, öğretmenin çocuğa yalnız alfabe okutan bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır.

Yorum

Hekimlerin Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinde²² de “Meslektaşların birbiri ile ve para-medikal meslek mensup ile münasebetleri Madde 37 – Tabip, kendi aralarında iyi meslektaşlık münasebetlerini idame ettirmeli ve manevi bakımdan birbirine yardım etmelidirler. Meslekle ilgili anlaşmazlıklarını, evvela kendi aralarında halletmeğe çalışmalı ve bunda muvaffak olmadıkları takdirde mensup oldukları tabip odalarına haber vermelidirler. Madde 38 – Tabip ve dış tabibi, meslektaşlarını zemmedemeyeceği gibi onları küçük düşürecek diğer tavır ve hareketlerde de bulunamaz. Tabip, herhangi bir şahsın haysiyet kırıcı hücumlarına karşı meslektaşlarını korur. Madde 39 – Tabip, meslektaşlarının hastalarını elde etmeğe matuf hareket ve teşebbüslerde bulunamaz. Madde 40 – Tabip ve dış tabibi, para-medikal meslek mensupları ile mesleki münasebetlerinde, onların bağımsızlığını ihlal etmemeli, kendilerine nezaket göstermeli, onları, hastalarına karşı müşkül bir duruma koyabilecek hareketlerinden sakınmalıdır.

Burada da Öğretmenlerin aynı boyutta, halk ile bütünleşmesi ve onları sadece okutana değil, davranışları ile de örnek olan birey olmaları gerekmektedir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 32

Milli Eğitim programımızın, Milli Eğitim siyasetimizin temel taşı, cahilliğin yok edilmesidir.

Yorum

Eğitim, milli olmalı, bunun anlamı, birey kendi toplumu, kendi çevresi ve kendisine, faydalı olan, Yüksek global değil, bir emir, yönetici değil, kendimizin kazandığı yapı içinde olmalıdır. Etik ilkeler, İnsan Hakları ayrımcılığı reddeder, ama insan ilk planda önce kendi hakkını gözetmelidir. Bu hakkın tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunma ve gözetilmesini gerekli kılar.

Milli eğitim, belirli bir kalıp değil, bilim ve gelişim, değişim, ilerleme, insanlık boyutunu sevgi ve ilgi ile oluşturan bir yapıdır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 33

Milletimizin siyasî, toplumsal hayatında, milletimizin fikrî terbiyesinde rehberimiz ilim ve teknik olacaktır. Mektep sayesinde, mektebin vereceği ilim ve teknik sayesinde ki Türk Milleti, Türk sanatı, ekonomisi, Türk şiir ve edebiyatı, bütün güzelliğiyle gelişir.

Yorum

Bir kalıp, kopyayı gerekli kılar. Bu açıdan gelişimi değişim olarak gözleyemeyiz. Bu açıdan ilim ve teknik olarak her birey, sanat ve duyguları ifade eden kendi katkıları ile bütün özellikleri ile gelişim gözlenebilir. Bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik üçlüsü önemlidir.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 34

Yeni nesil, en büyük Cumhuriyetçilik dersini bugünkü öğretmenler topluluğundan ve onların yetiştirecekleri öğretmenlerden alacaktır.

Yorum

Cumhuriyet sadece seçim ile oluşan olay değil, birey kendisinin hakları ile özel ve özgün olmalı, kamu bu hakkı koruyan gözetken, koruyan bir yapıda olmalıdır. Kısaca kendi haklarını koruyanı seçmesi gündemdedir. Dikta ve zorbarların hiçbir zaman seçimle geldiği gözlenmemiştir. Hitler dahil, ekseriyet değil, bir azınlık olarak seçilmişler, sonra zorla yönetimi ele geçirmişlerdir. Ülkemizde de dikta işlevleri gözlenmiş, ilk seçimde de gitmişlerdir. Bu eğitim ile kazanılacak bir yaklaşımdır.

Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri 35

Gözlerimizi kapayıp tek başımıza yaşadığımızı düşünemeyiz. Memleketimizi bir çember içine alıp dünya ile olan bağlarımızı kopartamayız. Aksine yükselmiş, ilerlemiş, çağdaş bir millet olarak medeniyet düzeyinin de üzerinde yaşayacağız. Bu hayat ancak ilim ve fen ile olur. İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her ulus ferdinin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur.

Yorum

Bağımsızlık kavramını, tek başımıza kalıp, tüm Dünya'dan izole olmak değil, tam tersine, medeniyet üzerinde olmayı hedeflemesini belirtiyor. Çağdaş medeniyet düzeyi üzerinde olmayı beklemektedir.

Bunun oluşması için, ilim ve fen ile olması, bunun her olan yerden alınması, bunun eğitim ile olacağını belirtmektedir. Bu bir Devlet yapısı ile zorla değil, birey için yapılmaktadır. Ulus, ferdin kafasına konulması olarak ifade edilmektedir.

Bunun bir sınıflaması olmayacağı, ancak elbette etik ve yararlı olan alınması, birey hakkı olarak tanımlamaktadır.

Kısaca kaynak alınan eserde de belirtilen “*İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır*” yaklaşımı önemlidir.

Eğitim gelişmesi, değişmesi ve ilerleme olabilmesi için, yönelim, geliştirme üzerine olmalıdır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk

Bu sözleri söyleyen Atatürk, Başöğretmen sıfatını hak ettiği açık ve nettir.

Kavram Kargaşası

Bazı konular bilerek veya bilmeyerek kavram kargaşası yapılmaktadır. Suç, inanışta günah, kesin, kanıtlı, somut eylem olmalı, bu doğrudan kanunlarda yazılı olmalıdır. Yorum, kıyas ve örf, adet ve geleneklere dayanılmaz. Şüphe de birey lehine yorumlanır. Burada, inanışta kesin olan Kuran metnidir.

Medeni Kanun eğer kural yok ise, örf ve geleneklere bakılmaktadır. Ceza kanununda yeri yoktur. İnançta bazı faktörler hatalı yorumlanmamalıdır.

Genel yapılanma Kuran temelli olmalıdır^{3,4}. Hucurat 49/14: “... iman ettik dediler. De ki iman etmediniz, fakat Eslemna/kalıplara uymak/müslüman olduk deyin. İman henüz bilincinizde açıklık kazanıp yerleşmemiştir...” yaklaşımı ile, belirtilenler ancak kalıplar olmaktadır. Davranış ile yerleşmesi gerekir. Bu açıdan **fiile kızılır, faile, kişiye kızılmaz** prensibi geçerlidir. Ayrıca 2/62 “*Şu bir gerçek ki, iman edenlerden, Yahudilerden, Hıristiyanlardan, Sabilerden/Güneşe tapanlar Allah'a ve âhiret gününe inanıp barışa ve hayra yönelik iş yapanların, Rableri katında kendilerine has ödülleri olacaktır. Korku yoktur onlar için, tasalanmayacaklardır onlar*” yaklaşımı ile önemli olanın, yaratana inanma ile, barış ve hayra yönelik iş yapmak olduğu açık ve nettir.

- Kuran: Kuran kelime anlamı olarak yapmak, bina inşa etmek, okumak, eğitim almak için sunum, taktim, öğüt demektir, burada bireye, doğrudan bireye hitap eder. İkra sadece okumak değil, eğitim almak ve eğitimi aktarmaktır, okumuş/eğitimli, okutmuş/eğitim vermiş insan sıfatında olduğu gibidir. Peygamber sadece iletendir. 42/48: "... sana düşen yalnızca bildirimdir..." diyen Kurandır.
- Hadis/söz demektir: Peygamber ve halifeler zamanında peygamber sözleri Kuran ile karıştırılarak toplanıp yakılmıştır. Aradan geçen 130 yı sonra toplanmaya başlamış, ancak Kuran ile uyumu varsa anlamlı bulunması gerekir. 622 Medine Antlaşması Peygamber imzalıdır ve 109/6 Kuran ile uyumludur "*senin dinin sana, benimki bana*" boyutu ile, kimse kimseye karışamaz, inanişını da sorgulayamaz.
- Müştehideler, bilenlerin görüşleri: 30/32: *Din anlayışları parça, parça ve cemaatlere bölünenlerden olmayın. Her cemaat kendindeki (din anlayışını) ile sevinip, mutlu olmakta*" denilerek, farklı görüşleri bir inaniş olarak dikkate almak ve buna göre yorum, karar vermeyi yasaklamaktadır. Görüş, sadece bireye verilir, rıza ve sorumluluk açısından bir bilgilendirme değildir. Bildirgeler gibi görüşlerdir, bir kural ve emir olarak ele alınamaz.
- Kıyas, Yorum: Ceza Kanununda yeri yoktur, ancak Medeni Kanun gibi boyutlar için geçerlidir.

Tüm bunlar belirtilen konuların, Din adı altında denilerek, gerçek dışı, bilim dışı, kişilerin görüşlerini din adı altında sunmalarıdır. Bu açıdan Atatürk'ün ifadesi, bilimin önemi ve öğretmenlerin boyutunu ortaya koymaktadır.

Yorum

Hristiyanlık: Papa ve papazlara kadar bir yapıda, sistem halkın güdülmesi, çobanlık yapılmasıdır. Bu açıdan birey papaza giderek af dilemeli, onun dediklerini yapmalı, onun sürüsünde olursa kurtuluşa erebilecektir.

Yahudilik: Örf, adet ve geleneklere göre yaklaşım yapılmalıdır. Bunu da belirli kesimler tanımlar, söyler, halk uymalıdır.

İslam: Tek inanişın bu olduğu, ancak zaman içinde kalıplar ile, İslam kavramından uzaklaştığı görülmektedir. Kerbela olayında, artık İslam öldü, yeni din oluştu denilmiştir. Türkler bu açıdan yeni görüş ile doğrudan gerçek, Yaratılış üzere olmuşlardır. Allah, tanrı, ilah değil, bir yaratıcıdır, obje olarak tapınılan oluşum değildir. Bu açıdan inanişlar sorgulanamaz, sorulamaz, tanrısal boyut ise bireylerin ilgi alanıdır, bizimle alakası olamaz. Evrende inanişın hanif/bireye özgün yalın ve ilk olanıdır.

Bizler sadece eylemlere bakarız, yazılı suç somut veri dışında karışma hakkımızda yoktur. Bilgi, öğüt ve danışmanlık dışında yapacağımız yoktur, bunlarda eğitim kapsamında olabilir, karışmak, etkilemek ve müdahale etmek yasaktır, rıza kişinin kendisinin yapacağı olup, sorumluluk sadece bireyseldir. Suçta bireyseldir.

Senin inanişın sana, benimki de banadır, kimse kimseye karışmasın, sormaya bile hakkı yoktur. Kaç milyar insan varsa o kadar da inaniş vardır.

D-SEVGİ

Sevgi boyutu ile cinse olarak anlaşılan karıştırılmamalıdır.

Âdem ile Havva'nın Cennetten çıkarılmasının nedeni, a) ölümsüzlük talebi (Kuran: 20/120) ile b) Cinsiyetlerini (7/19, 26) fark etmeleridir. Bir toplantıda konuşurken, birisinin bakışları ile bir cinsiyet kavramını gösterirse artık toplantı bitmiş, konuşma olamaz.

İncil "**God is Love**" demektir. Tanrı sevgidir ([1 Yuhanna 4- NIV \(christianity.com\)](http://1.Yuhanna 4- NIV (christianity.com)23)²³; *Tanrı Sevgidir: Sevgili dostlar, birbirimizi sevelim, çünkü sevgi Tanrı'dan gelir. Seven herkes Tanrı'dan doğmuştur ve Tanrı'yı bilir. Sevmeyen kişi Tanrı'yı tanımaz, çünkü Tanrı sevgidir.*

Kuran ise farklı yaklaşmaktadır^{3,4}.

- Kuran 44 yerde Tanrı yoktur demek, 7 yerde de ilah değildir demektedir, Yaratandır. İnsanlar ise tapınmak isterler ve tanrılar yaratır, onlara sevgi gösterirler. İnananlar ise Yaratılış ve doğaya inanır, severler. "2/165 İnsanlar içinde öyleleri vardır ki, Allah dışında bazılarını Allah'a eş tutarlar da onları Allah'ı sevmiş gibi severler. **İman sahipleri ise Allah'a sevgide çok kararlı ve taşkındır.** Zulme saplananlar, azabı gördüklerinde tüm kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabının çok şiddetli olduğunu fark edeceklerini anlayabilseler
- Bağımsızlık önemli olup, kimseye ölüm gibi tehdit olsa bile, emir kulu olunamaz. Yaratılıştan sevgi talep edilir. 3/157 Allah yolunda öldürülür yahut ölürseniz, Allah'tan bir bağışlanma ve bir **merhamet/bir sevgi onların derleyip topladıklarından çok daha iyidir.**
- Başka inanışlarda Tanrının sevgilisi olduğunu iddia edenler çıkabilir, bunlar sadece yaratılanlardır. 5/18 Yahudiler ve Hristiyanlar dediler ki, biz Allah'ın oğulları ve **sevgilileriyiz.** De ki: "O halde, niçin size günahlarınız yüzünden azap ediyor?" Hayır, siz de O'nun yarattıklarından birer insansınız. Dilediğini affeder O, dilediğine azap eder. Hem göklerin hem yerin hem de bunlar arasındakilerin mülkü/yönetimi Allah'ındır. Dönüş de O'nadır.
- İnsanlar Yaratılış, bilime bir bakınca onu sevmeleri, onun sevgilisi olmaları doğaldır. Hristiyan ve Yahudi farkı, onu put gibi sevme, diğerinde obje yapmadan, insan kendisini yaratılıştan, örneğin yer çekiminden ayıramaz, bu açıdan sevgi bütünleşmedir. 11/90 "Rabbinizden af dileyip O'na yönelin. Rabbim Rahîm'dir, rahmeti sınırsızdır; Vedud'dur, **çok sevgilidir.**
- Sevginin oluşması, kendimiz dahil, hayır, iyilik yaratmak, yapmak ve barışa yönelik işler yapmaktan geçmektedir. Sevgi eylem ile oluşması önemlidir. 19/96 İman edip hayra ve barışa yönelik işler yapanlara gelince, **Rahman onlar için. bir sevgi oluşturacaktır**
- İnsanların varlığı, var oluş gerekçesi olarak, Evrene bir etik ilkelerde olmak, empati ile iyilik yapmak ve sevgi oluşturmak olduğu açık ifade edilmektedir. 21/107 **Ve biz seni ancak âlemlere bir merhamet/bir sevgi olman dışında bir şey için göndermedik.**
- Sevgi için arada put oluşturmak, bir insana veya bir duruma yansıtmak değil, yaratılışa, doğaya yöneltmek gereklidir. 29/25 İbrahim dedi: "Şu bir gerçek ki, siz dünya hayatında **aranızda sevgi oluşturmak için Allah'ın berisinden putlar edindiniz.** Sonra, kıyamet gününde birbirinizi tanımaz olacaksınız, bazınız bazınıza lanet edecek. Hepinizin varacağı yer cehennemdir; hiçbir yardımcınız da olmayacaktır."
- Sevgi boyutunda eşlerin, insan olduğumuzu algılamamız için olduğu ifade edilmektedir. 30/21 **Onun ayetlerinden biri de kendilerine ısınasınız ve aranızda sevgi ve rahmet koysun diye nefislerinizden sizin için eşler yaratmasıdır.** Bunda, iyice düşünen bir toplum için elbette ayetler vardır.
- Düşman olunanlar arasında bile sevgi girerse dost olunur, büyük nefretlerden büyük aşlar doğar denilmesinin bu açıklaması olmaktadır. 60/7 **Olabilir ki Allah sizinle, onlardan düşman olduklarınızı arasına bir sevgi koyar.** Allah'ın gücü her şeye yeter. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.

NOT: İnsanların temel işlevi, sevgi içinde olmak, insanlığı da bunun içinde oluşturmak olduğu algılanmalıdır. Bunun kaynağı da eğitim ve ilim ile algılamak, farkında olmak ile oluşabilir.

Anne bir bakıma sevginin ifadesi olabilmektedir.

Anneye yapılan vurgu, MAA

Yaşamakta olduğum bu Evrene şükürler olsun

Bu Dünyada kayıtsız iken bizi bilinçli şekle sokana

Bizler insan olarak çeşitli olumlu ve olumsuz ortamlarda oluruz

Kimse güç yetiştirmeyeceğini de sanabilir

Bu bir yürek ister akıl ister sevgi ister

Kimse kendisinin farkında olunmadığını
Varlık olarak tanınmadığını mı sanır
Şükür, nimettir
Bizi doğuran, doğurduğuna
İnsan türünün tek bir RNA geninden oluşmuş
Tek bir annenin yumurtasından gelmiş
Hepimiz genetik kardeşiz
Covid bunun ispatıdır
Bu ağız var oldukça
Ağından her nefes almada tanımlanan ses
Anne denilen boyut ötesi
Kadındır, kadın vurgusudur
Yaratılış, var oluşun kaynağı odur
Bir gün değil tüm yaşamımızda
Tek istedikleri sevgi
Gerçek hakkı olan sevgidir
Yalnız sevgidir
Bir karşılık gereğidir
Bize verdikleri nimetin karşılığıdır
Sevgi

Sevginin Eğitimi

Emzirme ile başlayan, kucak ile pekişen ve mutluluk hormonları ile kanıtlanan bir boyuttur. Her aşama ve her boyutta da sevgi oluşması, kısaca eğitim işlevinin bir boyutudur.

İnsan Kaynakları Yönetimi¹

Sektöre bakış açısı olarak:

1)-Kamu Sektörü: Devlet veya kurum ile kuruluşlar, bir işi yaptırmak için, talep toplar ve uzmanına iş yaptırmak ister, burada bir ayrıcalık yoktur. Birey daha önce kendisi yetişmiş olmalıdır.

2)-Özel Sektör: Özel sektör, bireyleri yetiştirmek ve kendisinin kapasitesi ve kabiliyetini arttırmak ister.

3)-Üçüncü Sektör, Vakıf: Üçüncü sektör ise, Fatih zamanından bu yana aktif olarak, iş ve hizmetin yararlı olması, bunun ortak katkı ile yapılması, gelirin ise ortak paylaşımı ve iletilmesi önemli olmaktadır. Bir kişi veya devlet/kamu değil, toplum kazançlı olacaktır. Gelir, net kar, aralarında hizmet olarak paylaşılacaktır.

Yorum

“Özel sektördeki işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri için verimliliği üst düzeyde tutmaya çok daha fazla gereksinimleri vardır. Bu nedenle bu işletmeler, en önemli unsur olan "insana" değer vermenin ne kadar önemli olduğunun bilincine varmışlar ve bu yönde adımlar atmışlar ve atmaya da devam etmektedirler (Mercin, 2005:129)²⁴.”

Tüm işlerde temel unsur insandır, ancak insanın kıymeti ve anlamı, özel sektörde daha net olmaktadır. Ancak, üçüncü sektör yaklaşımında, bireyin hayır ve hizmetin bütünleşmesi ile olmaktadır.

Adım atmak, bir niyet içinde ise, bu bir teşebbüs, bir girişim gereklidir, bunun rastgele ve tesadüf ile değil, bir eğitim, bir beceri ile olması beklenir (Keçecioğlu, 2012:14-15)²⁵. Bunun için sertifikasyon, beceri kazanma kursları ile bireylerin uzmanlaşma ötesinde, bunun için

gereken eğitimi desteklerler, bilen ve beceri sahibi olan ile olmayan açık belli olacaktır (Dolan ve Capell, 2015:3)²⁶.

İlerleme, gelişimi gerekli kılar, gelişim de değişimi zorunlu kılar ve bunu yapabilmek için bilen ve yapabilen bireye gereksinim olduğu açıktır. Bunun tek yöntemi de eğitimidir (Koçel, 2013: 76)²⁷.

ARGE, Araştırma ve Geliştirme, bir eğitimin modelidir, bunun için örgütlenme, ayrı bir oluşum ile üretim arzının denetlenmesi, sorgulanması gibi bir özel, özgün yapıyı gerekli kılar. Bu üst yönetim yapısı ile, kontrol edebilen yapıdır. Rekabet gücünü kaybederler (Koçel, 2013:427)²⁷. Her firma bu türdeki uygulamalarını kendi bünyesinde tutar ve gizlilik altındadır. Ürün ortaya çıktıktan sonra ise, başka firmaların incelemesi ile püf noktaları ARGE merkezlerinde incelenir ve daha üstünü yapmak için çaba harcanır. Toplam kalite ile müşteri memnuniyeti boyutu önemli bir kazanç olacaktır. Her oluşum, her firma kendi yapısında, aynı zamanda ürünü alan, kullananlar arasında arzu edilen boyuta yükseltilmesi için gelişimi, gerekirse değişim le dönüştürmelidirler (Coşkun, 2000:109-110)²⁸.

Eğitim uzmanlaşmak için ise, bunun anlamı, aktif eylem ve becerinin uygulanması içindir. Bu işlev, profesyoneldir, bunun sonucu olarak irdelenmeli, işlev sorgulanmalı ve incelenerek, analizi yapılmalı ve aktif uygulamaya konulmalıdır (Sevinç, 2014:18)²⁹.

Her firma, memnuniyet boyutu açısından bilgilendirme yapmalı, bunların da a) vizyon, b) misyon ve c) amaç ve hedeflerini ortaya koymaktadırlar. Burada amaç insana, topluma hedefleri vurgularken, kapasitesini sürekli geliştirmek ve iyileştirmek belirtilmektedir. Misyon geleceğin tanımlanması ve amaç olarak insanlık boyutu olarak sunulmalıdır. (Coşkun, 2000: 110)²⁸.

Değişime açık olmalı, eğitim ve öğrenim ile olasıdır, 2) Farklılaşmak için, toplum olarak etkin olmak, iş birliği, eş güdüme gereklilik duyar, 3) empati ile tolerans, arzu ve istek ile, insanlığı sevgi ile talep etmek, 4) Eğitim ilgi duymak ve beceri kazanmanın kurum, kuruluş ve firmalarda etkin gelişim ve ilerlemeyi sağlamaktadır (Keçecioğlu, 2012: 16-17)²⁵.

Bir değişimi gelişim üzere olması için, etkin, verimli ve kaliteli, müşteri memnuniyeti tümünden bir gelişimi, kısaca eğitimi öne çıkarmaktadır. Ancak öğrenilenin uyumu, adapte edilmesi de bir eğitsel ve çalışmanın eseri olmaktadır (Bek, 2007:109-110)³⁰.

Bir kişinin özellikle Endüstri Kültüründe eğitim amasının başlıca amaçları (Dolan ve Capell²⁶, 2015:4; Juneja, 2021)³¹ şunlardır:

- 1) Oryantasyon, uyum çalışmaları, kuralları ve işlevleri öğrenmeleri ve yapmaları için eğitilmeleri, 2) Devamlı gelişimi sağlamak ve ilerlemek için, yenilenmeye uyum için eğitim zorunludur, 3) Her bir yeni cihaz, yeni uygulama için sertifikasyon, kullanım ve beceri yaklaşımı için eğitilmeleri, 4) İlerleme ve yönetsel boyut için, özel ve özgün üst eğitim almak, eğitim ve yetiştirilmek gereklidir, 5) Çalışma saat ve programlar ile, hizmet içi eğitim modelleri, 6) Yasal hukuk yaklaşım ötesinde, her hizmet için oluşturulan etik ilkelerin bilinmesi, öğrenilmesi, uygulanması, eğitilmesi, çalışma düzeni açısından önemlidir, 7) Güvenlik, korunma ve tedbir her durum ve iş yerine göre eğitimi belirgin başarı, kazasız ortam sağlamaktadır, 8) Sorunların tespiti, analiz ve sentezi de aynı şekilde, eğitim ile öne çıkmaktadır.

Eğitim, Öğretim ve Gelişim

Eğitim; bir işlev için işi yaparken bilgi yanında, becerilerin birlikte öğrenilmesi iken, teorik bilgi, kavrama, anlama, farkındalık oluşturma ve karar oluştururken katkıda bulunması öngörülür. Bireylerin performansını arttırmak için Koçluk, arkadaş ve destek açısından Mentorluk gibi yöntemler kullanılır.

Gelişim çalışmaları ise, yeni alınan ve kullanılan cihazlara uyumu sağlamak, gelecek yapılanması, ileriye yönelik hedefleri kapsayan, gelecekteki ihtiyaçları kapsayan bir özellik arz etmektedir (Dolan ve Capell, 2015:5)²⁶.

Mevcut yapının, bireylerin kapasitelerinin ölçümü ve yaklaşımlarının ortaya çıkarılması, ilgi ve sevgileri ile beceri boyutlarına göre, temel Koçlukta olduğu gibi performans artırımı, gelişim, daha iyi netice alınması öne alınmaktadır. Çalışan gelişimi daha detaylı analiz ile kurumun uyumu ile birlikte geniş kapsamlıdır ve acil bir iş rolünden ziyade, daha etkin ve kaliteli çalışan büyümesine ve gelecekteki performansa odaklanır (Allen, 2021)³².

İnsan Kaynakları gelişiminde 3 temel boyut dikkate alınmalıdır (Mercin, 2005:140-141)²⁴.

Beceri artımı için öncelikle bireyin kapasitesi, eğitilebilir düzeyinden önemlisi, ilgisi, talebi ve sevmesi önemlidir. Bu açıdan

1)-**Temel Becerileri:** Her bireyin bir kapasitesi vardır, bunun arttırılması, amaca yönelik oluşması için temel, okuma, yazma ve dinleme ile hesap yapma özellikleri, becerileri dikkate alınır.

2)-**İletişim Becerileri:** Bir kişi ilgi duyduğu, sevdiğini daha kolay kavrarırken, zorladığı şeyi algılamak istemez, ilişkiler her boyutta aynı değil, çeşitli ilişkilerde farklılıklar olabilir. Buna göre eğitsel yaklaşım gereklidir.

3)-**Kavramsal Beceriler:** Bir bilgi verilebilir, ama bize anlamı nedir, ne işe yarar, bunun uygulamaya yönelmesi gerekir. Kısaca bilgiyi, soyutu somuta dönüştürülmelidir. Mahkemeler, Kanunlarda yazılı olanların, somut olaya uyarlamaya çalışırlar.

İnsan Kaynaklarındaki eğitim ve Geliştirme, insanı koruma ve gözetme amaçlıdır

En mükemmel imal edilmiş, yüksek teknoloji arabası olsa da onu kullanan bireydir. Bireyin eğitim diploması değil, amaca yönelik eğitimi, bilgisi yanında direksiyon sınavında da uygulamalı başarılı olmalıdır. Bunun yanında, belirli bir kontrollerde, hatalı olması, ayrıca önemli ihlal sonucunda ehliyeti de alınabilmektedir. Kazaların olması ile taşıt kullanımı sorgulanmakta, mahkemelerin kararı dikkate alınmaktadır. Aracın devamlı kontrolü zorunlu olarak yapılması istenmekte, yapmayan kişi de ceza almakta, araba çekilmektedir. Her kaza incelenerek, arabaların üretilmesi, kazanın önlenmesi açısından da katkıda olabilmektedir. Teknolojik yapıya göre doğru bir şekilde eğitilmesi ile üretim faaliyetine değer katmaktadır (Çoban vd., 2017:153)³³.

Bu bir teknolojinin gelişim sonucudur. Yaratılış devamlı değişim ve gelişim üzere ise, bu bilgileri toparlayan, kaydeden ve biriktirerek kullanan yine insandır. İnsan bu nedenle bir yatırım ve bir kuruluşun değerli kaynağıdır (Kaptangil, 2012:26)³⁴.

Çalışanların eğitimin başlıca katkıları:

Eğitim bir iş için değil, temelde insanın kendisini algılaması, farkına varması ile olasıdır. Ben biliyorum diyen değil, öğrenmek isteyen ve bunu ilgi ve sevgi ile yapana katkısı olabilir.

İnsanlar robot olmadığı için, sevgisini kazanmak önemli bir boyut olmaktadır.

Eğitimin katkıları: (Angeles, 2020³⁵; CFI, 2021³⁶; Indeed, 2021³⁷; Juneja, 2021³¹; OTC, 2021³⁸)

1) **İş Ortamının sevilir olması:** İnsan çalıştığı yeri sevmesi, karşılıklı ilişki ve iletişimde sevgi dili kullanması önemlidir. Hastanede saat 10 civarında sabah işleri bütüncü, vizite öncesi birlikte iletişime geçmek önemlidir. Bunun yanında odalara yenidoğan ünitelerinde bebek simgeleri konması, elbiselerin de bebek işlerinin olması önemli bir katkı sağlamaktadır. Her birey etik ilkeler ötesinde, birbiri ile insancıl, sevgi dile içinde olması önemlidir. Her bir neden, doğum günleri gibi anlarda kutlamalar bir teşekkür, şükür, iyi ki doğdun gibi insana ve insanlığa karşı kutlamaların önemi ve katkısı önemlidir. Mutluluk en iyi teşvik eden olmaktadır.

2) **Motivasyonun, memnuniyeti oluşturmak ve Artırmak:** Her çalışan bir insan olarak değerinin kavranmasını ister. Bunun en önemli somut ifadesi eğitimin sürdürülmesidir. Başarılı olan devamlı eğitim programı içindedir. Başarısız olana eğitimin anlamı olmadığını

- kavrar. Prematüre servislerinde hemşire ve hekimlerin, bebekleri sevmeleri, okşamaları, cilt, cilde temas ve yumuşak yaklaşımların yapılması önemli bir katkı çift taraflı olmaktadır. Bebekler hemen algırlar ve daha iyi fizyoloji ve beslenme izlenir.
- 3) **Daha etkin ve verimli olmak için Beceri ve Bilgilerinin Gelişimi:** Sağlık sektöründe daha iyi, daha etkin olabilmek için, devamlı eğitim programı gündeme gelmektedir. Ayrıca her birey özel ve özgün olduğu için, kendi içinde bir buluş, bir ayrıcalık taşır. Hiçbir şey kitaptaki gibi kopya değildir. Her hasta bir eğitici, bir öğreticidir, ancak bunu algılamak için, bilgi ve becerenin gelişimi, arttırılması önemlidir.
  - 4) **Daha iyi olmak için, beceriyi uzmanlaştırmak:** Eğitim programları, özellikle sertifikasyon kursları, becerileri arttırmak ve güncellemek içindir. Yeni malzemeler ile yeni yaklaşımlarda öğrenilmiş olmaktadır. Bir bakıma eksiklikler tamamlanmaktadır. Yenidoğan Yoğun Bakım Kursları, Yenidoğan Canlandırma Kursları örnek olarak sunulabilir.
  - 5) **Bilim ve beceri kazanmak sorumluluğu artırır:** Neonatoloji yaklaşımda, sertifikasyon ile daha küçük prematürelere bakımı, yaşatılması olanaklı olabilmektedir. Bu şekilde hem kıdemleri artmakta, bir bakıma hizmet içi eğitici pozisyonu almaktadırlar.
  - 6) **Bilgi ve becerinin eğitimle artması, doğrudan Yenidoğan Servislerinde yaşam oranını arttırmaktadır.** Neonatoloji Ünitelerinde çalışmak isteyenler, daima her bebek farklı ve özel, özgün olduğu için, devamlı eğitim ve beceri kazanmayı istemekte ve talep etmektedirler. Başarı devamlı ilerleme, gelişim ile olasıdır.
  - 7) **Seven, bilerek yapan, becerisi olan serviste kalmak, çalışmak ister.** Neonatoloji Ünitelerinde başarı eğitim ve beceri ile oluşması, Bakım Düzeyini, I. Düzeyden, III. Düzeye, Yoğun Bakıma çıkması ve daha kritik bebeklere faydalı olmak ile oluşmaktadır. Bu bir sahip çıkma ve başka yer olsa da aynı konu ve serviste hizmet üretme istemesi ve aranan uzman kişi olmasını sağlamaktadır.
  - 8) **Hizmette etkinlik, verimlilik yanında mortalite ve morbidite belirgin düşmektedir.** Sağlık ortamında her hasta devamlı izlem ve değerlendirme içindedir. Bu açıdan belirli düzeni, standardı sağlamayan zaten o üniteye çalışamaz. Eğitim ile alınan hasta düzeyi daha kritik ve daha etkin yoğun bakım imkânı sağlanmış olmaktadır.
  - 9) **Ünite ve servise sahip çıkma durumunun güçlenmesi.** Sağlık işletmelerinde sağlıklı taburculuk bir mutluluk ve neşe kaynağı olmakta, bu bir kutlama ve anlamlı bir boyutun ispatı demektir. Bu durumlar çalışılan kuruma sahip çıkma ötesinde, bir bakıma yapılan işe, hayranlık, sevgi ve bir adanmışlık oluşturmaktadır.

Özet

Bir araba alırken, belirli özellikleri sizin seçeneğiniz olmaktadır. Doğrudan tercih siz olmanızdır, arabanın sahibi seçici olduğuna göre, arabanın özellikleri doğrudan verilerek, rıza alınmaya çalışılır.

Aynı şekilde de bir kişinin ilgisi, sevgisini toplayan bir iş, bir yaklaşım için, buna göre eğitim gerekmektedir. Araba kullanmak ile, motosiklet, otobüs veya TIR kullanmanın ehliyeti farklıdır. Bu açıdan eğitim, sevilen, istenilen, arzu edileni talep ile oluşmaktadır.

Bir iş, bir uygulamada aynı boyuttadır. İnsanları zorlayamazsınız, ancak suç unsurlarını yapması engellenir, tedbir alınır, yapılırsa da ceza verilir. Sorumluluk bireyseldir.

Kurumların temel eğitimi sertifika, kurslar şeklinde kendileri için etkinlik, verimlilik ve kalite oranını arttırmak ve hata payını azaltmak amaçlıdır. Bu belirgin üretilende iyileşme, gelişme ile bir üstünlük sağlaması amaçlanır, bunun için seçilmiş kişilere eğitim verilmesi hedeflenir (Bek, 2007: 110)³⁰. Yeni personel yerine uyum sağlamış elemanların eğitilmesi, yetiştirilmesi, gerçekte ise geliştirilmesi daha etkin olmaktadır. Performansın artımı, ölçülebilir bir boyut olabilmektedir (Mercin, 2005:129-130)²⁴.

Neonatoloji Açısından Bakış

Yaşam açısından en kritik dönem olan Yenidoğan Evresinde, özellikle prematürelerin üstün Yoğun Bakım sağlanmadığında ölmesi kaçınılmazdır. Bunun sağlanması için teknik destekten bahsedilir, ama aletleri kullanan insandır. Daha önemlisi verileri irdeleyen ve uygulama için karar verende ekiptir. Ekip, hekim, hemşire ve diğer personel bir bütündür.

Çok zor ve uzun geceler, günler geçecek, yüzlerce gün alete bağımlı olacaktır, ümit taşınmalı, hevesle ve zevkle yaklaşmalı, sevgi dolu yüksek bilgi üzerine becerili olmalıdırlar. Eğitim sadece bir kısmına değil, tümünden gereklidir.

Olay kurum kültürü, kuruma bağımlılık değil, hasta, prematüre ve izlenen olgu üzerine olmalı, sevgi ve oluşum bu açıdan yapılandırılmalıdır.

Sevgi yaratılışa, yapanlara şükran duyulur ama bu bir bakıma tanrılaştırılmamalıdır.

Sonuç

Bir ürün yetiştirmek istiyorsunuz, tarlayı sürdünüz, iyi tohum ektiniz, suladınız, gübrelediniz, ancak sonuç hüsrana oluncu, eksik ne diye bakarsınız. Sizin bu konuda bilginizi teorik öğrendiniz ama beceriniz var mıdır? Hayır ise, sonuç kaçınılmaz olacaktır. Ülkemizde ziraat kalkınması için Devlet Üretim Çiftlikleri oluşturarak, bizzat devlet yerinde yaparak, eğitime doğrudan beceri kazandırarak etkin olunmuştur.

Her kuruluş, özellikle hasta bakımı açısından gelişimin ve iyileştirmenin en önemli katkısı, eğitim, geliştirme ve sertifikasyon programları ile sağlanmıştır. Ayrıca rekabet ortamında daha etkin, daha verimli ve kaliteli olarak, müşteri memnuniyetini sağlamak, önemli bir boyuttur. Ayrıca bunun devamlılığı, sürdürülmesi de önemlidir, dolayısıyla değişim gelişme ve ilerleme üzerine olmalıdır. Bunun en olasılığı cihaz almak değil, bunu kullanacak birey dahil, insanların eğitilmesi, beceri kazandırılması ve geliştirilmesidir. Bunun için eğitim ve geliştirme programları devamlı güncellenmekte, 5 yılda bir yenilenmesi öngörülmektedir (CFI, 2021)³⁶.

İnsan en önemli kaynaktır. Alet çalışır, el övünür misalinde olduğu gibi, ürünler otomatik imal edilse bile, sorumlusu insan, bireydir, bu açıdan suçlama yerine, geliştirme ve irdeleme yapmayan kurumlar zaman sürecinde kaybedeceklerdir (Çoban vd., 2017:155)³³.

Avrupa Konsey ile Avrupa İnsan Hakları tanımında birey hakkı, civil liberties ilk planda, bunun tüm kamu kurum ve kuruluşlarca korunma ve gözetilmesi öngörülmektedir. Eğitim doğal bir hak olup, bunun sağlanması yanında beceri ile gelişimin de oluşturulması, bireyin talebi, rızası ile zorlama olmadan da talep olmayacağı bilinmelidir.

Kaynaklar

1. B. Gümüş. İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Çalışmalarının Özellikleri ile Eğitim ve Geliştirme Çalışmaları İşlevsel olmalıdır Faydaları¹
2. [Abd Kelime Kökeni, Kelimesinin Anlamı- Etimoloji \(etimolojiturkce.com\)](#)
3. Kuran: Kuranı Kerim çözümü, www.ahmedhulusi.org, 2008.
4. Kuran, Türkçe: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp.
5. Türk Ceza Kanunu. www.Mevzuat.gov.
6. [Pandora - Economics 3e \(Principles of Microeconomics & Principles of Macroeconomics One Volume\) - N. Gregory Mankiw - Kitap - ISBN 9781408093795](#)
7. [Economics - Wikipedia](#)
8. [A. GÜREL: Müşteri Memnuniyeti Nedir? Neden Önemlidir? - Branding Türkiye \(brandingturkiye.com\)](#)
9. Müşteri memnuniyeti. Wikipedi

10. American Customer Satisfaction Index. Wikipedia
11. Final good. Wikipedia
12. H. Günel. [Atatürk'ün Eğitim İle İlgili Sözleri \(yenimakale.com\)](http://yenimakale.com)
13. [şeref – www.Nedir Ne Demek.com](http://www.Nedir Ne Demek.com)
14. [millet sözlük anlamı nedir? \(sozlukanlamine.com\)](http://sozlukanlamine.com)
15. www.devlette.com/bakan-nedir-ne-is-yapar-nasil-olunur/
16. [bilim sözlük anlamı nedir? \(sozlukanlamine.com\)](http://sozlukanlamine.com)
17. [irfan- Nedir Ne Demek](http://www.Nedir Ne Demek.com)
18. [cahil – www.Nedir Ne Demek.com](http://www.Nedir Ne Demek.com)
19. [cumhuriyet – www.Nedir Ne Demek.com](http://www.Nedir Ne Demek.com)
20. [fen sözlük anlamı nedir? \(sozlukanlamine.com\)](http://sozlukanlamine.com)
21. [cehalet – www.Nedir Ne Demek.com](http://www.Nedir Ne Demek.com)
22. Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi. www.mevzuat.gov.tr
23. [1 Yuhanna 4- NIV \(christianity.com\)](http://christianity.com)
24. Mercin, 2005:129) Mercin, L. (2005). İnsan Kaynakları Yönetimi'nin Eğitim Kurumları Açısından Gerekliliği Ve Geliştirme Etkinliği. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. www.e-sosder.com ISSN:1304-0278. C.4 S.14. s.128-144.
25. Keçecioglu, 2012:14-15) Keçecioglu, T. (2012). İnsan Kaynakları Yönetimi Yoluyla Rekabetçi Avantaj Kazanmak. Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi. Hümanist Kitap Yayıncılık. İstanbul. s.1-215.
26. Dolan ve Capell, 2015:3) Dolan S.L. ve Capell B., (2015). Training, Education, and Development of Staff. The SAGE Encyclopedia of Quality and the Service Economy. s.3-12.
27. Koçel, 2013: 76) Koçel, T. (2013). İşletme Yöneticiliği. Beta Basım Yayım Dağıtım. 13. Baskı. s.1-729. (Koçel, 2013:427)²⁸
28. Coşkun, 2000:109-110), Coşkun, R. (2000). Geleneksel Organizasyondan Öğrenen Organizasyona Geçiş: Teorik Çerçeve ve Uygulamaya Yönelik Öneriler. Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı: 2, s.109-116.
29. Sevinç, 2014:18) Sevinç A. (2014). Yaşam Boyu Öğrenme ve Öğrenen Organizasyonlar. İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme. Seçkin Yayıncılık. Ankara. s.17-35.
30. Bek, 2007:109-110) Bek, H. (2007). İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Etkinliği Örnek Bir Uygulama. The Journal of Selcuk University Social Sciences Institute. Bek, H. (2007). İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Etkinliği Örnek Bir Uygulama. The Journal of Selcuk University Social Sciences Institute. Issue 17.s.107-120.
31. Juneja, 2021) Juneja, P. (2021). Training of Employees- Need and Importance of Training. 14.12.2021 tarihinde <https://www.managementstudyguide.com/training-of-employees.htm> adresinde erişildi.
32. Allen, 2021) Allen, (2021). What is Employee Training and Development? 25.12.2021 tarihinde <https://www.allencomm.com/what-is-employee-training-development/> adresinde erişildi.
33. Çoban vd., 2017:153) Çoban M.S., Demir, E., Cesur, A. (2017). İnsan Kaynakları Yönetiminde İşgören Eğitiminin İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 37, Sayfa:153-172.
34. Kaptangil, 2012:26) Kaptangil, K. (2012). İşletmelerde İnsan Kaynakları Eğitiminin Çalışanların Performansları Üzerine Olan Etkileri. Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. Cilt:2, Sayı: 2, s. 25-44.
35. Angeles, 2020) Angeles, J. (2020). 7 Benefits of Staff Taking Training Courses. 25.12.2021 tarihinde <https://www.upskilled.edu.au/skillstalk/benefits-of-staff-training> adresinde erişildi.

36. CFI, 2021, CFI, (2021). What is Employee Training and Development? 25.12.2021 tarihinde <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/careers/soft-skills/employee-training-and-development/> adresinde erişildi.
- Place, A. (2021). Employee Education is The Key to Preventing Costly Skills Gaps. 13.12.2021 tarihinde <https://www.benefitnews.com/news/employee-education-is-the-key-to-preventing-costly-skills-gaps> adresinde erişildi.
37. Indeed, 2021, Indeed, (2021). The Importance of Training Employees: 11 Benefits. 25.12.2021 tarihinde <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/importance-of-training> adresinde erişildi.
38. OTC, 2021, OTC, (2021). The Importance of Staff Education and Training. 13.12.2021 tarihinde <https://opentrainingcollege.com/the-importance-of-staff-education-and-training/> adresinde erişildi.